

Paragrafen

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt beschreven hoe wij omgaan met risico's en hoe groot het weerstandsvermogen moet zijn om de risico's op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen geeft aan of het vermogen van de gemeente Papendrecht toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast.

Het weerstandsvermogen bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. Het incidentele deel is het vermogen om onverwachte incidentele tegenvallers op te vangen, het structurele deel om onverwachte tegenvallers structureel op te vangen.

Het weerstandsvermogen wordt berekend door gecalculeerde risico's in mindering te brengen op de vrij besteedbare middelen en/of reserves en het begrotingsresultaat van het lopende jaar. Het weerstandsvermogen op termijn wordt berekend door gecalculeerde risico's in mindering te brengen op de vrij besteedbare middelen en/of reserves en het begrotingsresultaat op termijn. Het weerstandsvermogen geeft het volgende beeld:

Weerstandsvermogen	incidenteel	structureel
Direct beschikbaar 1-1-2021	57.000.000	254.000
Op termijn (na 2023) beschikbaar	54.000.000	1.780.000

Structureel weerstandsvermogen

Het structureel weerstandsvermogen is bestemd voor tegenvallers als gevolg van autonome ontwikkelingen en calamiteiten waarvoor geen budget aanwezig is. Het is toegestaan om gedurende een aantal jaren een bestemmingsreserve in te zetten. Structurele tegenvallers dienen uiteindelijk structureel uit het begrotingsresultaat te worden gefinancierd. Het structureel weerstandsvermogen van de gemeente Papendrecht is:

Structureel weerstandsvermogen	2020	op termijn
Budget voor onvoorziene uitgaven	100.000	100.000
Onbenutte belastingcapaciteit	154.000	2.000.000
Subtotaal	254.000	2.100.000
Rente-effect aanwending van alle reserves	-	-320.000
Weerstandsvermogen	254.000	1.780.000

Toelichting:

- Budget onvoorziene uitgaven**
Voor onvoorziene uitgaven is jaarlijks € 100.000 beschikbaar.
- Onbenutte belastingcapaciteit**
De onbenutte belastingcapaciteit (het gat tussen de 1,6% en de macronorm is structureel € 154.000. Op termijn is sprake van een onbenutte belastingcapaciteit (cf. artikel 12) van € 2.000.000. Overige belastingen zijn 100% kostendekkend.
- Rente-effect aanwending van alle reserves**
De gemeente Papendrecht heeft ultimo 2024 voor naar verwachting € 58 miljoen aan reserves. Het aanwenden van reserves heeft een ongunstig effect op het renteresultaat. Bij aanwending neemt de financieringsbehoefte toe en stijgen de rentelasten, dit kan leiden tot een nadeel van € 0,3 miljoen.

Incidenteel weerstandsvermogen

De stand van de reserves per 31-12-2020 bedraagt € 64 miljoen. Hiervan is € 57 miljoen vrij besteedbaar. Dit betreft de algemene reserve en specifieke risico reserve grondexploitaties. Het risico wordt gecalculeerd op afgerond € 21,6 miljoen. Het incidenteel beschikbaar weerstandsvermogen komt hiermee uit op € 35,4 miljoen (voor de berekening zie tabel).

Incidenteel weerstandsvermogen	31-12-2020
Algemene reserve	56.647.000
Vrije reserve	0
Algemene bestemmingsreserve	0
Reserve frictie personeel	0
Risicoreserve grondexploitaties	400.000
Risicoreserve deelnemingen	0
Risicoreserve sociaal domein	0
Beschikbare reserves	57.047.000
Risico's frictie personeel	367.000
Risico's grondexploitaties	400.000
Risico's deelnemingen	356.000
Risico's verbonden partijen GRD	6.440.000
Risico's overige verbonden partijen	260.000
Risico's afgegeven gemeentegaranties	172.715
Risico's overig	13.600.000
Totaal risico's	21.595.715
Incidenteel weerstandsvermogen	35.451.000

Toelichting van de risico's

Risico frictie personeel

Dit betreft het risico op frictiekosten bij (re)organisaties als gevolg van lokale en regionale ontwikkelingen. De gemeente is bij aangaande ww-verplichtingen eigen risicodragers. Daarnaast brengt de begeleiding van medewerkers van werk naar werk ook kosten met zich mee.

Risico grondexploitaties

Voor de beheersing van het risico op de grondexploitaties wordt een reserve aangehouden ter grootte van het financiële risico. Dit wordt jaarlijks bij de jaarrekening geactualiseerd.

Risico deelnemingen

De gemeente loopt bij de deelneming en verstrekte lening aan de Fabriek Slobbengors CV en bij de verstrekte lening aan Rivas een financieringsrisico. Het risico is bepaald aan de hand van de jaarlijkse rentebaten.

Risico's verbonden partijen

Dit betreft het risico dat de gemeente loopt op de diverse verbonden partijen. Verbonden partijen hebben zelf beperkt weerstandsvermogen, omdat de gemeenten als achtervang dienen. Gemeenten zullen voor het overige deel in het lokale weerstandsvermogen middelen moeten reserveren. Voor bepaling van het gemeentelijke risico is uitgegaan van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing uit de begroting 2021 van deze verbonden partijen. Daarnaast is rekening gehouden met het risico, dat verbonden partijen opgenomen taakstellingen niet halen of in tegenstelling tot voorgaande jaren geen sprake is van onderuitputting van budgetten. Deze risico's zijn vermeld in onderstaand overzicht.

Risico verbonden partijen	waarschijnlijkheid	Ingeschat risico periode 2020-2025	Aandeel	Risico gemeente
SDD				
Vangnetregeling	klein	-	7,1%	-
Bestandsontwikkeling ink ondersteuning	klein	4.800.000	7,1%	340.000
Intensivering participatiewet	middel	2.400.000	7,1%	170.000
WMO huishoudelijke ondersteuning	groot	9.000.000	7,1%	640.000
Wijkhopper	klein	600.000	7,1%	40.000
WMO begeleiding	middel	2.400.000	7,1%	170.000
Apparaatskosten	middel	4.800.000	7,1%	340.000
Bedrijfsvoering	middel	600.000	7,1%	40.000
Bewindvoering	middel	1.200.000	7,1%	90.000
SCD				
Realisatie taakstelling	middel	3.600.000	7,1%	260.000
Invoer KZA systeem	groot	1.200.000	7,1%	90.000
GRD				
Huisvestingslasten	groot	2.100.000	7,1%	150.000
VPB - aanvullend opgenomen	klein	600.000	7,1%	40.000
GBD				
Vergoeding bezwaarschriften WOZ	middel	4.200.000	7,1%	300.000
Loonkosten	groot	1.200.000	7,1%	90.000
Kwaliteitseisen GEO-data	klein	600.000	7,1%	40.000
Smart Data Center	groot	600.000	7,1%	40.000
		-		
SoJ -10% gemeentelijke bijdrage (€ 5,6 mln.)	middel	3.300.000	100,0%	3.300.000
DG&J	middel	4.500.000	5,9%	270.000
Drechtwerk	middel			30.000
Subtotaal GRD		47.700.000		6.440.000
Bureau Openbare verlichting		-		-
Gevudo (behartigen aandeelhoudersbelangen in NV HVC)		-		-
VRZHZ				
Risico obv risicoparagraaf	n.v.t.	2.250.000	6,1%	140.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	n.v.t.	3.060.000-	6,1%	190.000-
		-		
ODZHZ				
Risico obv risicoparagraaf	n.v.t.	6.000.000	2,0%	120.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	n.v.t.	5.520.000-	2,0%	110.000-
Dividenden	middel	300.000	100,0%	300.000
Subtotaal overige verbonden partijen		30.000-		260.000
Totaal				6.700.000

Risico's afgegeven gemeentegaranties

De gemeente staat voor in totaal € 81,3 miljoen garant. Hiervan heeft € 71,9 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (indirecte borgstelling). Gezien de zekerheidsstructuur van dat fonds is hieraan een relatief laag risico verbonden. De directe borgstellingen (exclusief de borgstelling voor de gemeenschappelijke regelingen) is € 9,4 miljoen. Ook hier zijn voldoende zekerheden gesteld, waardoor het risico beperkt is.

Risico's overig

Dit betreft onder andere negatieve bijstelling van het gemeentefonds, schadeclaims, hogere inflatie, risico afwaardering onroerend goed door hertaxatie of verkoop, oninbare gemeentelijke belastingen en wijziging in (fiscale)wetgeving.

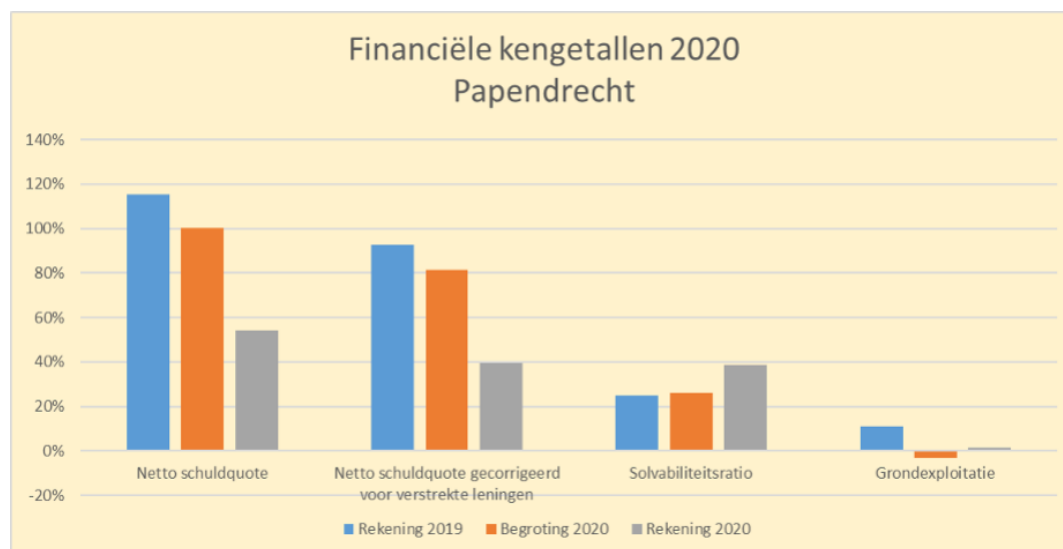
Beoordeling weerstandscapaciteit

Voor de beoordeling van de weerstandscapaciteit gaat het om een beoordeling van de relatie tussen het beschikbare weerstandsvermogen en het, aan de risico's gerelateerde, benodigde weerstandsvermogen. Voor de hoogte en samenstelling van het weerstandsvermogen zijn geen landelijke normen en richtlijnen vastgesteld. Een gangbare norm is het hanteren van een beoogde weerstandsratio (= weerstandsvermogen gedeeld door risico's) van tussen de 1 en 1,5. Met een weerstandsratio van 2 of hoger is het weerstandsvermogen goed tot uitstekend te noemen. De norm voor het weerstandsvermogen is door de raad vastgesteld op 1. De gemeentelijke weerstandsratio is momenteel 2,6. De stand van de vrij besteedbare reserves is hiermee ruim voldoende om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen.

Berekening weerstandsratio		31-12-2020
Totaal risico		21.595.715
Totaal weerstandsvermogen		57.047.000
Weerstandsratio		2,6

Financiële kengetallen

De kengetallen geven zich top de financiële positie van de gemeente en bieden de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad.

Overige financiële kengetallen

Papendrecht	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Netto schuldquote	115%	100%	54%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	93%	81%	40%
Solvabiliteitsratio	25%	26%	39%
Grondexploitatie	11%	-3%	2%
Structurele exploitatieruimte	0,50%	2,95%	0,05%
Belastingcapaciteit	89%	95%	95%
		Voldoende	
		Matig	
		Onvoldoende	

Netto schuldquote

Met de netto schuldquote worden de totale schulden afgezet tegen het totaal aan baten van de gemeente. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de gemeentelijke jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden beschouwd. Tussen de 100% en 130% is matig, meer dan 130% is onvoldoende. Voor 2020 is het een stuk gunstiger door de opbrengst verkoop van de aandelen Eneco.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De verstrekte leningen betreffen o.a. de leningen aan Rivas en Fokker. Hiervoor wordt een rentevergoeding ontvangen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio laat zien welk deel van het bezit van de gemeente wordt bekostigd met eigen vermogen. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat gemiddeld de solvabiliteitsratio zich begeeft tussen de 30% en 70%. Bij een solvabiliteitsratio tussen 20% en 30% is het matig en bij een percentage van <20% heeft een gemeente zijn bezit te zwaar belast met schuld. De solvabiliteit is toegenomen door de storting in de algemene reserve (groot € 26 mln. afgerond) van de ontvangsten uit de verkoop Eneco aandelen

Kengetal grondexploitatie

Met het aandeel grondexploitaties wordt aangegeven hoe de boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale baten van de gemeente. De norm is maximaal 25%, meer dan 35% is onvoldoende.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele begrotingsruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is binnen de vastgestelde begroting of rekening en geeft daarmee aan of de gemeente in staat is structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. De artikel 12 norm is 0,5%, de structurele ruimte is matig als deze tussen de 0,0% en 0,5% ligt.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit laat zien hoe de woonlasten zich verhouden ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Meer dan 110% is matig, meer dan 130% onvoldoende.

2. Onderhoud kapitaalgoederen 2020

Inleiding

De gemeente Papendrecht heeft de beschikking over een groot aantal kapitaalgoederen, zoals wegen, riolering, water, groen, civiele constructies en gebouwen. Al deze kapitaalgoederen dienen zo effectief mogelijk een bijdrage te leveren aan het doel waarvoor zij zijn aangelegd. De gemeente Papendrecht wil haar kapitaalgoederen goed onderhouden en als goed rentmeester deze in goede staat behouden.

Deze paragraaf geeft de vermeldingswaardige, bijzondere en meerjarige vervangings- en onderhoudswerken uit 2020 aan. Voor alle genoemde onderdelen geldt dat, naast deze genoemde inspanning, aanzienlijk inzet wordt gedaan op het reguliere onderhoud in de openbare ruimte en gebouwen. Hierbij valt te denken aan het herstellen van schades aan de verhardingen, riolen, groen, de afhandeling van meldingen, het maaien van het gras en het snoeien van bomen.

Riolering

Wat hebben we gedaan?

Gemeentelijk rioleringsplan:

In 2020 is verder invulling gegevens aan de uitvoering van het "Gemeentelijk Riolerings-Plan 2019-2023" (=GRP), dat in 2019 is vastgesteld door de gemeenteraad. Hiermee is voldaan aan de wettelijke zorgplichten voor het inzamelen en afvoeren van stedelijk afvalwater, het inzamelen en de verwerking van hemelwater en het beperken van nadelige gevolgen van de grondwaterstand. Bij herinrichting, renovaties en nieuwbouwprojecten is overbodige verharding vervangen door groen en waar mogelijk is ingezet op lokale verwerking van hemelwater of tijdelijke berging en vertraagde afvoer. Ook burgers zijn hierbij betrokken en gestimuleerd om hun tuinen te vergroenen. Dit alles helpt mee om onacceptabel wateroverlast te voorkomen en heeft gezorgd voor een goede toegankelijkheid van de openbare ruimte. Met deze mind-set hebben we bewerkstelligd dat Papendrecht weer een beetje meer klimaatbestendiger is geworden.

Klimaatadaptatie:

Bij civiel technische projecten is nadrukkelijk rekening gehouden met en geanticipeerd op klimaatadaptatie. Niet alleen de riolering, maar de volledige buitenruimte is onderdeel van een meer robuuste inrichting waarbij onacceptabel wateroverlast wordt voorkomen. Tevens is hierbij gekeken naar het voorkomen van hittestress en verdroging. Een mooi voorbeeld hiervan is dat al tijdens de bouw van de nieuwe brandweerkazerne nagedacht is hoe de inrichting van de buitenruimte klimaat adaptief ingericht zal worden.

Op regionaal niveau is Papendrecht bij klimaatadaptatie betrokken, zowel bij de Drechtsteden als in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (A5H). Vanuit het A5H-klimaatadaptatie kernteam is in 2020 een bestuurlijke bijeenkomst georganiseerd, als start van het proces om met de stakeholders in het gebied tot een Regionale Klimaatadaptatie Strategie te komen. Er zijn in het najaar een aantal regionale klimaatateliers en werksessies opgestart, waarbij vanuit de gemeente Papendrecht een belangrijke bijdrage en toelichting is gegeven over haar eigen aanpak.

De Commissie "Ruimte" is in november 2020 geïnformeerd over het proces, om via klimaatkaarten en risicodialogen te komen tot een regionale en lokale klimaatadaptatie strategie. In dit proces en met name de dialogen is intensief samengewerkt met regionale stakeholders om gezamenlijk de kansen en bedreigingen in beeld te brengen. Vanuit Papendrecht is naast stedenbouwkundige en civiele kennis, specifiek ecologische kennis ingebracht in de dialogen.

Om de initiatieven omtrent klimaatadaptatie te versterken is de samenwerking gezocht met Woonkracht 10 en is er in samenwerking met de gemeente geld beschikbaar gesteld. Dit geld is onder andere besteed door de bewoners (huurders) van de Wilgenhof, vanuit de gemeente een regenton te schenken. Daarnaast konden huiseigenaren tegen korting een eigen regenton aanschaffen. Tijdens deze actie zijn er 78 regentonnen verkocht. Het regenwater wordt op deze wijze niet direct op openwater geloosd. Dit heeft meegewerkt in het bewust worden dat iedereen kan bijdragen aan klimaatadaptatie.

Operatie Steenbreek en stimulering klimaatadaptatieve initiatieven

In 2020 is de strategie "Operatie Steenbreek" verder aangescherpt. Doel van deze strategie is het realiseren van een samenleving, waarin een klimaatadaptatieve ruimtelijke omgeving de norm is. Door

samen met partners de bewoners te enthousiasmeren voor vergroening, ontstaat er een beweging met een blijvend effect op langere termijn. Belangrijk is de rol van de gemeente als verbinder, makelaar en schakelaar tussen private en maatschappelijke partijen (overheidsparticipatie, meedoen als overheid).

In samenwerking met de bewoners en Woonkracht 10 zijn in het kader van vergroening van de Stellingmolen ruim 49 geveltuintjes aangelegd. Naast de aanleg van deze geveltuintjes zijn de groenvakken voor mogelijk verruimd. Ook zijn er een aantal bomen in deze omgeving aangeplant. Dit project had ook een mooi sociaal effect op de bewoners. In samenwerking met Communicatie en Woonkracht 10 is er een film van dit project gemaakt, waarop er landelijk positief is gereageerd.

Er zijn wederom in 2020 activiteiten uitgevoerd gericht op het verbinden, ondersteunen en versterken van initiatieven. Zo hebben we de Ruiltuinen (grotendeels in natura) ondersteund in hun deelname aan de landelijke actie "MeerBomenNu" (1 miljoen bomen voor klimaat en biodiversiteit). Inmiddels zijn er ruim 150 zaailingen opgehaald door onze inwoners en werken de ruiltuinen nu samen met de heemtuin waarmee nieuwe aanvoer van zaailingen is geborgd.

Geplande activiteiten in samenwerking met externe partijen zoals de Zaaidag en de regionale Bijenactie zijn in verband met de lock-down in het voorjaar 2020 conform corona richtlijnen omgevormd. Deze activiteiten zijn onder andere vertaald in het uitgeven van een meivakantie zaaipakket aan alle leerlingen van SBO De Kameleon, plus een regionale, sociale media actie #Draagbij over het belang van de wilde bij en een stekjesactie op basisscholen, waarbij in totaal 7500 stekjes zijn verspreid onder 1125 basisschoolleerlingen.

Activiteiten in het kader van de Boomfeestdag, het Vrijheidsfestival en het vergroenen van schoolpleinen worden i.v.m. corona deels aangepast in 2021 uitgevoerd.

Daarnaast is er in 2020 aangesloten bij diverse communicatieacties zoals #vergetentuinseizoen, MaakGrijsGroener en de Week van Ons Water. En tot slot is er extra gecommuniceerd over het belang van biodiversiteit en onze ecosystemen, zoals onder andere bij de aanplant van de bomen langs de Veerweg. Het aanplanten van een grote variatie aan inheemse bomen langs deze belangrijke loop- en fietsroute, draagt niet alleen substantieel bij aan het herstel van de insectenpopulatie, maar vanwege de absorberende en verkoelende werking van bomen, ook aan de leefkwaliteit van onze inwoners.

Rioleringswerkzaamheden

In 2020 zijn de volgende riool werkzaamheden uitgevoerd waarbij tevens de weg- en groeninrichting zijn vernieuwd.

- **Westpolder fase 2:** Deze werkzaamheden bestonden uit het vervangen van het riool, waarbij gelijktijdig ook de verharding en het groen is vervangen. In dit project vond een grootschalige uitrol plaats van klimaatmaatregelen (o.a. opvang water in beplantingsvakken en gazon). Eveneens werden er natuurvriendelijke oevers aangelegd.
- **Willem Kloosstraat e.o.:** Deze werkzaamheden bestonden uit het vervangen van de riolering en het groen, waarbij de verharding op de oorspronkelijke maaiveldhoogte is teruggelegd. Het hemelwater wordt hierin nu deels opgevangen in een waterbergende fundering.
- **Wiardi Beckmanstraat:** Ook op dit project werd de riolering vervangen, waarbij de verharding en het groen gelijktijdig is meegenomen.
- **Eksterstraat:** Tijdens deze vervangingswerkzaamheden van het riool en het groen, werd de nieuwe verharding op de oorspronkelijke maaiveldhoogte teruggelegd. Het hemelwater wordt nu deels opgevangen in een waterbergende fundering of afgevoerd naar de nabijgelegen watergang.

In onderstaande straten zijn de rioolvervangingswerkzaamheden in voorbereiding genomen:

- **Oudaenstraat e.o.;** De voorbereiding van dit project heeft enige vertraging opgelopen in verband met de beperkingen wegens Corona. Voorlichtingsbijeenkomsten waren niet mogelijk.
- **Boomgaardstraat e.o.;** Vernieuwbouw inclusief nieuwbouw woningen van WoonKracht10. Dit proces vraagt meer tijd en afstemming, waardoor vervanging later zal plaatsvinden dan verwacht.
- **Da Costastraat e.o.;** In de Da Costastraat heeft een pilot plaats gevonden op gebied van interactieve participatie tussen bewoners, landschappers en ambtenaren. Naast het benutten

van mogelijkheden om de buitenruimte qua hemelwaterverwerking, natuurbeleving en verkeer, liggen in het project kansen om de positieve werkwijze vanuit waarderend vernieuwen in projecten vorm te geven. Een verkenning met de bewoners heeft plaatsgevonden, het ontwerp is gevormd aan de hand van de diverse keuzes waarin de bewoners mee konden denken. Deze inbreng heeft geresulteerd dat er een gedragen inrichtingsontwerp ligt. Dit project heeft een gezicht gegeven hoe een participatieproces zou moeten lopen. Echter het project heeft helaas ook vertraging opgelopen als gevolg van de coronamaatregelen.

Reinigen en inspecteren riolering:

In 2020 is het riool op diverse locaties in Papendrecht gereinigd en geïnspecteerd. In totaal is dit circa 15 km riolering (10% van het totale stelsel). De resultaten van de inspecties zijn geanalyseerd en beoordeeld. Op basis daarvan is bepaald waar onderhoudsmaatregelen noodzakelijk zijn, die in 2021 zullen worden uitgevoerd. In 2020 zijn tevens alle kolken gereinigd.

Onderhoud rioolgemalen en mini-gemalen drukriolering

Alle rioolgemalen en mini-gemalen zijn gekoppeld aan een besturingssysteem. Bij storingen wordt door de gecontracteerde gespecialiseerde aannemer direct actie ondernomen en ingegrepen. De rioolgemalen zijn in 2020 twee maal preventief onderhouden en geïnspecteerd en waar nodig gereinigd. Preventief onderhoud, inspectie en reiniging aan de mini-gemalen is volgens plan één maal uitgevoerd. Op basis van de resultaten van de inspecties zijn er kleine onderhoudsmaatregelen direct uitgevoerd.

Renovatie rioolgemalen:

In 2020 zijn de elektro mechanische installaties van de randvoorzieningen (bergbasinbakken) in Van der Palmstraat en Kennedylaan vervangen.

Uit de uitgevoerde inspectie is ook gebleken dat er een bijstelling van de meerjarenplanning en meerjarige investeringen moet komen om de noodzakelijke renovatie, of vervanging van de pompen, besturing, elektro mechanische installatie uit te kunnen voeren. Ook de pompen en gemalen hebben geleden onder de corona maatregelen. Ondanks voorlichting en oproepen in de media zijn er veel antibacteriële doekjes door het riool gespoeld. Dit leidde tot verstoppingen, maar ook beschadiging aan de lamellen en elektrische installaties van de pompen.

Wegen

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2020 heeft een asfaltonderzoek plaatsgevonden naar de restlevensduur van een groot aantal oudere wegen en wegvakken. Resultaten van de inspecties en onderzoeken bevestigen de eerdere kwaliteitsverwachtingen voor de openbare ruimte in de komende jaren tot 2025. Deze resultaten zijn input voor de adviezen en voorstellen openbare ruimte in het kader van de voorgenomen ombuigingen. Eveneens heeft de visuele weginspectie plaatsgevonden en is deze ingevoerd in het nieuwe beheersysteem.

Naast het regulier en groot onderhoud zijn vervangingsprojecten uitgevoerd. Een aantal projecten komen voort uit het GRP en worden gecombineerd met de riolering. Deze projecten staan aangegeven bij het onderdeel riolering.

Naast de integrale vervangingsprojecten zijn de volgende asfaltprojecten opgepakt en uitgevoerd:

- **Eikenlaan;** Vervanging van de deklaag van de rijbaan vanwege materiaalafname in de rijbaan.
- **Veerweg;** Vervanging van de deklaag van de rijbaan ten noorden van de rotonde met de Burgemeester Keijzerweg. Conform het actieplan “verkeerslawaaï” is er vanwege deze locatie een stille asfaltdeklaag aangebracht.
- **Veerweg / De Biezen;** Vervanging van de deklaag van de rijbaan op de kruising vanwege verlies steenslag.

In het kader van de subsidie aanvraag Beneden Merwede Fietsroute zijn de fietspaden aan de Veerweg (zowel west- als oostzijde) omgevormd van tegelverharding naar asfalt.

In het kader van de subsidie aanvraag Beneden Merwede Fietsroute zijn de fietspaden aan de Veerweg (zowel west- als oostzijde) omgevormd van tegelverharding naar asfalt.

Er is door Woonkracht 10 in de Staringlaan een renovatie uitgevoerd aan de noordelijkste twee appartementencomplexen. Door de slechte conditie van en de weinig uitnodigende openbare ruimte was het gebied toe aan groot onderhoud. Begin 2020 heeft er een informele inloopbijeenkomst met bewoners plaatsgevonden, waarbij zij input konden geven om het gebied weer in goede conditie te brengen en meer in te richten als uitnodigend verblijfsgebied. De ideeën voor de woonomgeving die werden ingebracht zijn verwerkt in de plannen en uitgevoerd rondom de twee complexen. Naast het vervangen van de bestrating van de rijbaan zijn de twee naastgelegen groenvelden heringericht (inclusief natuurlijk spelen en een wadi) en is het voetpad aan de waterkant verwijderd.

Groot Onderhoud elementenverharding

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Grootschalig onderhoud van wegen (elementenverharding) en groen wordt gefinancierd uit de reguliere begrotingspost groot onderhoud wegen. Het groot onderhoud wordt in samenhang met groen uitgevoerd. Deze onderhoudsmaatregelen hebben het doel om de openbare ruimte tussentijds (tussen aanleg en vervanging) te herstellen om zo de functie in stand te houden.

Onderstaande opsomming van groot onderhoudswerkzaamheden die in 2020 zijn uitgevoerd, met het oog op de zorgplicht die de gemeente heeft en zoals in de wegenwet wordt voorgeschreven. De zorgplicht omvat het waarborgen van veilig gebruik van de wegen en eist dat onveilige situaties zo snel mogelijk worden weggenomen.

Rijbanen

- Vondellaan: Vervangen straatwerk. Zware verzakkingen en oneffenheden in de rijbaan en de parkeerplaatsen. Daarnaast het ophogen van naastgelegen voetpad vanwege het grote hoogteverschil.
- Menno Ter braakstraat: Flinke verzakkingen in de bestrating voor de woningen en appartementencomplex
- Staringlaan: Een eerste fase van het straatwerk vervangen gelijktijdig met de verharding van de parkeerplaatsen en voetpaden.
- Rubbensstraat: Onacceptabele spoorvorming en onveilige wateroverlast vereisten herstel van de verharding in de rijloper.
- Jan Steenlaan: Wegens hoge zettingen in de ondergrond van het parkeerterrein was het noodzakelijk om het straatwerk voor de parkeergarages op te hogen.
- Gerard Dousingel: Vanwege het grote hoogteverschil in de bevoorradingsstraat tussen verharding en de ingang van de Jumbo was ophogen noodzakelijk.

Fiets- en voetpaden:

De fiets- en voetpaden hebben afgelopen zomer ernstig geleden door het zeer warme weer. Door extreme wortelopdruk die hierdoor werd veroorzaakt leidde vaak tot onveilige situaties, zoals losliggende tegels, verzakkingen en oneffenheden. Struikel- en valgevaar is de driver om zo snel mogelijk na een melding ter plaatse het straatwerk te inspecteren. Afgelopen jaar zijn er veel meldingen binnengekomen en verholpen. Naast de wortelopdruk heeft de gemeente Papendrecht ook te maken met grote zettingsverschillen in de ondergrond. Hierdoor ontstaan er ook flinke verzakkingen die plaatselijk moeten worden hersteld. De goed georganiseerde en adequate opvolging van de vele meldingen die binnen kwamen heeft voorkomen dat onveilige situaties te lang hebben bestaan of hebben lichamelijk letsel van de gebruikers voorkomen. De meldingen betrof straat- en tegelwerk door geheel Papendrecht heen. In 2020 zijn er 1.635 meldingen over onveilig straatwerk opgelost.

Ter illustratie van de omvang van deze vervangings- en herstelwerkzaamheden onderstaand een opsomming van de werken die zijn uitgevoerd vanwege genoemde oorzaken.

- Jasmijnstraat; het ophogen van de verharding en naastgelegen trapveld; de verharding vertoonde flinke verzakkingen.
- Willem Dreeslaan; als gevolg van oneffenheden in het voetpad werd het straatwerk vervangen
- Jacob Catslaan (oostzijde); het vervangen van het straatwerk van het fiets- en voetpad, omdat zware oneffenheden en losliggende tegels in het straatwerk niet veilig zijn
- Trasmolen; herstel van het straatwerk in de Trasmolen naar aanleiding van de rondgang met de VVE Trasmolen, waarbij verzakkingen plaatselijk zijn hersteld.

- N3; het voetpad langs de N3 (ter hoogte van de tunnel) is vanwege losliggende tegels in het straatwerk hersteld.
- Elzenzoom; herstraten van de parkeerplaatsen en fietspad, ernstige oneffenheden in de verharding.
- Rembrandtlaan; herstraten van het fiets- en voetpad vanwege forse wortelopdruk en wateroverlast in het straatwerk.
- Binnenpleintjes Kraaihoek; door forse zetting van het straatwerk was het ophogen van de verharding voor de woningen in de Hyacint, Sneeuwkllokje, Trompetnarcis, Akoniet, Gele Krokus en Blauw Druifje noodzakelijk.
- Park Oostpolder; de voetpaden hersteld, door ernstige wortelopdruk in het straatwerk onveilig.
- Park Noordhoekse Wiel; herstraten van de voetpaden in het park na inventarisatie van wortelopdruk en voegen in het straatwerk als gevolg van afschuiving verharding.
- Alfred Nobelstraat; vervolgfase van het herstraten van het voetpad. De voegen in het straatwerk waren door afschuiving van de verharding onacceptabel geworden.
- Beukenlaan; herstraten van het fietspad om losliggende tegels en spoorvorming in het straatwerk op te lossen.
- Voetpad Kennedylaan; het straatwerk van het voetpad langs de Kennedylaan is hersteld van de schade door flinke wortelopdruk.
- Veerdam; herstel van de verharding van het voetpad vanwege ernstige wortelopdruk.

Groen

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Door natuurvriendelijk groenbeheer te professionaliseren is ingezet om de aanwezige flora en fauna te behouden en te versterken. In 2020 is het natuurvriendelijk beheer uitgebreid op basis van een nieuw onderhoudsbestek "ruw gras". 43% van het gras werd natuurvriendelijk beheerd. Dit gebeurt grotendeels door dit gras tweemaal per jaar te maaien en het maaisel af te voeren. Deze wijze van onderhoud draagt bij aan een grotere variatie in planten en insecten. Meer natuurvriendelijk maaien zorgt ook voor meer voedsel voor bijvoorbeeld vogels en vleermuizen. Voor het eerst werd in Papendrecht ook op grotere schaal gefaseerd gemaaid. Dit betekent dat bij het maaien, waar dat mogelijk was, 20% van het gras en de bloeiende planten zijn blijven staan tot de volgende maaironde. Hierdoor is na een maaironde niet alles kaal, maar kunnen insecten zoals bijen en vlinders nog steeds beschutting en voedsel vinden.

Bij natuurvriendelijk beheer van bosplantsoen is rekening gehouden met leven van aanwezige planten en dieren, door gebieden in delen te snoeien en binnen de te snoeien vakken een deel van de begroeiing te laten staan. Zo beperken we verstoring en behouden dieren schuilgelegenheid. Waar de locatie geschikt was is het snoeihout ter plaatse in takkenwallen verwerkt. Dit geeft beschutting aan kleine zoogdieren zoals egels. Vogelsoorten zoals winterkoninkjes vinden er nest- en schuilgelegenheid. In 2020 is natuurvriendelijk beheer van bosplantsoen uitgevoerd langs het westelijk deel van het Molenpad, ten oosten van de Wilgenhof en in een deel van het Oostpolderpark.

Op 4 en 11 september 2020 hebben diverse raadsleden en inwoners tijdens fietstochten door het dorp een toelichting gekregen op het natuurvriendelijk maaibeheer en hierover vragen kunnen stellen. Op 14 oktober 2020 is tijdens een vergadering van de Raadscommissie "Ruimte" een toelichting gegeven op de stand van zaken met betrekking tot het programma groen en het bijdragen aan een robuust stedelijk ecosysteem. Niet alleen door natuurvriendelijk groenbeheer, maar ook door ecologie zorgvuldig mee te nemen in andere projecten.

Het boomveiligheidsonderzoek staat aan de basis van het risico gestuurde beheer van bomen. In 2020 is conform de inspectiecyclus een derde van het totale bomenareaal geïnspecteerd. Op basis van de inspectie hebben we in 2020 snoeimaatregelen uitgevoerd en zijn 116 van de ongeveer 14.000 bomen vervangen. De bomen op de Veerdam zijn zelfs twee keer geïnspecteerd om de ontwikkeling van de kastanjes te monitoren qua aantasting en conditie, dit om de veiligheid te borgen

Aan de Veerweg zijn 85 extra bomen aangeplant en bomen zijn aangeplant tussen de rotonde met de Burgemeester Keijzerweg en de Witte Brug. De gemeenteraad had hiervoor eenmalig een extra

budget beschikbaar gesteld van € 50k. Zonder deze steun had dit niet kunnen gebeuren uit de beperkte budgetten. Het betreft hoofdzakelijk inheemse bomen die goed tegen de, daar ter plaatse, natte omstandigheden kunnen. Daarnaast zijn er 16 bomen aangeplant in het grasveld bij het kruispunt Burgemeester Keijzerweg – Molenlaan.

In 2020 is het beperken van overlast door de eikenprocessierups op een andere manier aangepakt. Voorheen werden eiken preventief met een bacteriepreparaat ingespoten. In 2020 is gekozen voor een natuurvriendelijke aanpak. Het voordeel hiervan was dat alleen de eikenprocessierups werd bestreden en andere rupsen hiervan geen bedreiging hiervan ondervonden. De aanpak gaat uit van het creëren van een stedelijk ecosysteem met meer natuurlijke vijanden van de processierups.

Naast natuurvriendelijk groenbeheer is er begin 2020 ruimte gegeven aan een omvangrijk maatschappelijk initiatief voor het plaatsen van kasten voor mezen en vleermuizen in het Oostpolderpark. Sluitstuk van de aanpak is het waar mogelijk wegzuigen van processierupsen waar deze toch voor overlast zorgen. Dat geeft minder verstoring van het ecosysteem. De overlast van eikenprocessierups was in 2020 aanmerkelijk minder dan in 2019.

Groene maatschappelijke initiatieven, zoals het voedsel in Park Noordhoekse Wiel, bijenflats en insectenhôtels zijn in 2020 gecontinueerd. Er zijn ook nieuwe initiatieven bijgekomen zoals zelfbeheer van groen in de Stellingmolen en bij de Staringlaan. Stichting BIJ de Heerlijkheid heeft met goedkeuring van de gemeente aan EIS Kenniscentrum opdracht gegeven voor een onderzoek naar de bijenstand in twee gebieden in Papendrecht: Slobbengors en de groenstrook langs het A15-fietspad. Naast de uitkomst van de monitoring van soorten en aantallen bijen, is in de rapportage ook een advies opgenomen voor bij-vriendelijke maatregelen. Het advies is omgezet in een werkplan dat door de stichting in samenwerking met de gemeente wordt uitgevoerd.

Openbare verlichting

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In het civiel technisch beheerplan is een technische notitie openbare verlichting opgenomen. Deze notitie gaat in op de toe te passen verlichtingstechniek en LED (en daarmee energiebesparing). Een onderdeel in de notitie is een kwaliteitskaart openbare verlichting. In 2020 zijn is het kader van kwaliteitsverbetering extra verlichting aangebracht op de Veerweg (ter hoogte van het Vondelpark) Hiermee voldoen weer aan de actuele richtlijnen. Naar aanleiding van klachten en toetsing op normen en richtlijnen zijn er eveneens verbeterplannen opgesteld voor de verlichting bij de Andoornlaan (ter hoogte van de oversteek N3) en de kluifrotonde op de Burgemeester Keijzerweg.

In 2020 zijn 9 aluminium lichtmasten in de Admiraal de Ruyterlaan vervangen vanwege ernstige vervormingen aan de onderzijde van de masten.

Naast de verlichting in de rioolprojecten Westpolder-West en de Willem Kloosstraat zijn ook in de Van der Palmstraat, de Scheapmanlaan en in de Kastanjelaan/Cypressentlaan alle bestaande verlichtingsarmaturen omgebouwd of vervangen door nieuwe armaturen die geschikt zijn voor LED-verlichting. In Papendrecht zijn nu circa 1.425 armaturen met LED verlichting aanwezig (21 %).

Eveneens heeft afstemming met de Bewonersvereniging Veerdam plaatsgevonden, dit vanwege de komende vervanging van de verlichting in deze historische straat.

Civiele constructies (zoals bruggen en duikers)

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2020 heeft er een visuele inspectie van 135 duikers binnen gemeente plaatsgevonden. Met deze inspectie is de toestand van de duiker beschouwd en zijn er diverse gebreken geconstateerd. Dit heeft er toe geleid dat bij 21 duikers de doorgang weer is vrijgemaakt en dat bij sommige duikers de noodzaak tot reparatie is aangetoond. De noodzakelijke herstelwerkzaamheden hebben plaatsgevonden om de veiligheid en de beheerbaarheid te waarborgen.

Naast de technische visuele inspectie heeft ook nader onderzoek plaatsgevonden aan:

- Duikerbrug Veerweg-Wieklaan, jaarlijkse deformatiemeting en veiligheidsinspectie
- Monitoring scheefstand landhoofden van 5 verkeersbruggen die mogelijk kantelen doordat de landhoofden zijn gefundeerd op houten palen in een relatief slappe bodem.

Onderhoudswerkzaamheden aan civiele constructies hebben planmatig plaatsgevonden aan o.a.:

- Aanbrengen griptreden op twee voetbruggen park Noordhoekse Wiel.
- Herstel van straatwerk bij diverse bruggen, noodzakelijk in verband met zettingen en losliggende bestrating.
- Verven van de leuning van zes verkeersbruggen in de Vijzellaan.
- Uitvoeren van een betonreparatie onderzijde brugdek van de verkeersbrug Ary Scheffersingel
- Het reinigen van glazen panelen van de geluidsscherm langs de A15.
- Het herstellen van kleine schades aan de geluidsscherm langs de A15. Dit naar aanleiding van een visuele inspectie.
- Verwijderen brug achterzijde Westeind 130 als gevolg van de herontwikkeling locatie
- Herstel muur bij Merwehoofd in verband met een aanrijding.
- Uitvoeren van een betonreparatie bij verkeersbrug J.R. Thorbeckesingel.
- Vervangen van de leuning van de verkeersbrug Tinbergenplantsoen.
- Herstellen betonschade aan onderzijde verkeersbrug Jacob Catslaan.
- Vervangen brugleuning van de verkeersbrug in de Wieklaan.
- Herstel slijtlaag voetgangsgedeelte van de verkeersbrug Vijzellaan/Watermolen.
- Vervangen houtwerk en vastzetten dekdelen voetbrug Jacques Perkstraat.

In 2020 heeft vanuit het investeringskrediet civiele kunstwerken een aanbesteding plaatsgevonden voor vervanging van:

- Fiets-/voetbrug Sportpark Oostpolder – fietspad N3
- Voetbrug Sleedoornhof – Ranonkeldreef
- Voetbrug Noordhoek
- Voetbrug Park Noordhoeksewiel – CSG De Lage Waard
- Voetbrug Park Noordhoeksewiel (ten zuiden van molen)
- Voetbrug Park Noordhoeksewiel (nabij volkstuinten)

Deze activiteiten staan gepland voor uitvoering in 2021.

Speelruimte

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Doelstelling voor het spelen is een openbare ruimte waarin kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot jongvolwassenen. Die later op een positieve manier invulling kunnen geven aan hun eigen leven en een bijdrage kunnen leveren aan de gemeenschap. Het beheer is gericht op veilige speelplekken met speelwaarde, die is afgestemd op de behoefte van de kinderen in de directe omgeving.

Aan het begin van 2020 is door een extern bureau de jaarlijkse veiligheidsinspectie uitgevoerd. Aansluitend zijn er door de eigen dienst elk kwartaal de gebruikelijke schouwrondes uitgevoerd. Op basis van de veiligheidsinspectie zijn waar nodig reparaties uitgevoerd of onveilige toestellen verwijderd. Dit omdat onvoldoende financiële middelen beschikbaar waren om ieder toestel dat niet gerepareerd kan worden te vervangen door een nieuw toestel. Bij aanpassing van de buitenruimte wordt mede hierom de laatste jaren al meer gekeken naar mogelijkheden voor informele speelaanleidingen en de bespeelbaarheid van de buitenruimte, in plaats van de meer traditionele aanpak met veel focus op formele speeltoestellen.

Op de volgende locaties zijn speeltoestellen verwijderd:

- Albert Schweitzerstraat (draaitoestel);

- Blauw Druifje (beide speeltoestellen);
- Ligusterhof (veerelement);
- Riethaak (dubbele veerwip);
- Kamerlingh Onneslaan (veerelement);
- Beukmolen (speelhuis: deze is na bezwaren van de bewoners vervangen);
- Beltmolen (klimrek)
- Kamperfoeliestraat (balanceerbalk);
- Vinkenpad (combinatietoestel);
- Madeliefstraat (glijbaan en duikelrek);
- Leliestraat (veerelement);
- Korenbloemstraat (speeltoestel met gebogen buis);
- Grondmolen (veerelement);
- Dijkstraat (dubbele veerwip).

Op de volgende locaties zijn speelplaatsen en speeltoestellen vernieuwd of vervangen:

- speelplaatsen bij de Staringlaan (gehele reconstructie);
- speelplaats Willem Kloosstraat (gehele reconstructie);
- vervangen doelen Cruijfcourt;
- Westpolder-West (vervangen speeltoestellen).

Op de volgende locaties zijn de veiligheidsondergronden vervangen door kunstgras:

- Troelstrastraat;
- Martinus Nijhoffstraat.

Water en baggeren

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2020 heeft de aanbesteding en gunning plaatsgevonden voor het baggeren van vijvers & watergangen voor de jaarschijven 2020/2021. Dit bestek is vorig jaar aangehouden vanwege de hoge afvoer- en stortkosten van de met pfoa verontreinigde bagger én aangekondigde aanpassingen van de regelgeving rondom pfoa . Aansluitend is gestart met het herijken van de huidige meerjarenplanning.

In 2020 is onderhoud en vervanging van beschoeiingen langs de watergangen van de Margriethof, Tjaskermolen, Hazelaarhof, Heidezoo, Jan van Scorelstraat en Nicolaas Beetstraat uitgevoerd. Bij de Staringlaan is een natuurvriendelijke oever aanlegt, wat aansluit op de civiele werkzaamheden.

Vanuit het regulier onderhoud zijn de watergangen bij de Aalscholver en sportpark Oostpolder en bij Atletiekbaan gebaggerd.

Bij de watergangen van de Ary Scheffersingel, langs de N3 en het Molenpad zijn natuurvriendelijke oevers aangebracht, waarbij de groenzone aantrekkelijker is ingericht om de biodiversiteit te vergroten. Dit conform de uitvoeringsovereenkomst met Rijkswaterstaat (vanwege verbreding A15) en het programma 'Groen Verbindt' vanuit de Provincie, waarbij circa 2.700m² extra water is gecreëerd,

Waterbuspontons

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Het onderhoud waterbuspontons vindt plaats in samenwerking met de Drechtsteden. Naast het uitgevoerde regulier onderhoud is in 2020 is de haltenaam Westeind gewijzigd in Noordhoek.

Door de Provincie Zuid Holland is de aanbesteding van een nieuwe vervoersconcessie gegund met ingang van 1 januari 2022 aan een nieuwe rederij. Daarnaast is de voorbereiding opgestart voor het

grootonderhoud aan de waterbushaltes. Het noodzakelijk onderhoud wordt hierin gecombineerd met de benodigde aanpassingen van de haltes voor de nieuwe vervoerder.

Havens

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2020 heeft in de havens het regulier onderhoud plaatsgevonden, zoals het verwijderen van drijfvuil en het uitvoeren van de periodieke peilingen.

Voor de damwand in de Kooihaven zijn deformatiemetingen uitgevoerd om eventuele afwijkingen in de huidige situatie (en gebruik) te monitoren. Deze monitoring sluit aan op de uitgevoerde maatregelen die in 2019 zijn uitgevoerd om de stabiliteit te verbeteren.

Gebouwen

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Vastgoed

In onderstaand overzicht is de gemeentelijke vastgoedportefeuille weergegeven waarin de portefeuille is verdeeld in de volgende categorieën;

- maatschappelijk vastgoed: t.b.v. het realiseren van gemeentelijke/maatschappelijke doelen;
- strategisch vastgoed: panden verworven voor een strategisch doel zoals herontwikkeling of gebruik voor toekomstige maatschappelijke doeleinden;
- niet strategische strategisch vastgoed: verkopen wanneer mogelijk;
- (dijk)woningen: historisch ontstaan bezit en verkoop wanneer mogelijk;
- scholen: onderhoud van deze panden door instellingen en het eigendom komt terug bij einde gebruik.

Adres:	Gebruiker:	Categorie
Sportaccommodaties		
Stellingmolen 182	Gymzaal Molenvliet	maatschappelijk
P. Zeemanlaan 39-41	Gymzaal De Kooy	maatschappelijk
Parkweg 9	Gebouw ijsclub	maatschappelijk
Burg. Keijzerweg 110	Sportcentrum	maatschappelijk
Cultuurpanden		
Adres:	Gebruiker:	Categorie
Van der Palmstraat 2	Theater De Willem	maatschappelijk
P.C. Hoofthooflaan 180	Voormalige kunstuitleen	niet-strategisch
Markt 2	Voormalige bibliotheek	niet-strategisch
Den Briel	Commerciële plint Den Briel	maatschappelijk
Eigen gebruik		
Markt 22	Gemeentehuis	maatschappelijk
Adm. De Ruyterweg 39 (poortgebouw)	Gemeente, begraafplaats beheer	maatschappelijk
Willem Dreeslaan 4	Gemeentewerf	maatschappelijk
Huren		
Coornhertstraat 2	Bedrijfsloods	eigen gebruik wordt gehuurd
Overig		
Duivenstraat 70	Oranje Nassau School	maatschappelijk
Duivenstraat 70	Rode Kruis	maatschappelijk
Vondellaan 158	VU en Jeu de boules vereniging	maatschappelijk
Goudenregenstraat 15-17	Kinderopvang Papendrecht en seniorenbond de Ertepeller	maatschappelijk
Schoorweg 4	Dagopvang ouderen	maatschappelijk
Stellingmolen 174, 176, en 184	Sterk Papendrecht, FNV, Yulius en diverse losse verhuur	maatschappelijk
Pieter Zeemanlaan 37a	De Kooyker	maatschappelijk
Zuidkil 51	Peuterspeelzaal Kajuit	maatschappelijk
Zuidkil 55	Kinderdagverblijf Trossen Los	maatschappelijk
Duivenstraat 68	Kinderdagverblijf Papendrecht	maatschappelijk
P.J. Troelstrastraat 100	Peuterspeelzaal / balletschool	maatschappelijk
A. Schweitzerstraat 115	Gemiva	maatschappelijk
J. Vermeerstraat 1	Gemiva	maatschappelijk
Rembrandtlaan 206	Muziekvereniging Excelsior	maatschappelijk
Douwes Dekkerlaan 3-5	Voormalige school/kinderopvang	maatschappelijk (sloop)
Boeieraak 1-3	Support, Haviq	maatschappelijk
Schoorweg 6-6a	Bounce dansstudio en RTV Papendrecht	maatschappelijk
Brederodelaan 9-11	Roltrappen	maatschappelijk
Poldermolen 8	Politie	maatschappelijk
Poldermolen 8	Brandweer	maatschappelijk
Willem Dreeslaan 4	Gemeentewerf	maatschappelijk
Adm. De Ruyterweg 1	Kinderboerderij	maatschappelijk
Jachthavenweg 3	Jachthaven	maatschappelijk
Noordhoeksewiel 1	Drechtwerk	maatschappelijk
Markt 2b	Portiersunit fietsenstalling	maatschappelijk
Rembrandtlaan 401 tot 81	Pompemaal	maatschappelijk
Duindoornhof 1-7	Samenwerkingsverband passend onderwijs	niet-strategisch
Westeind 130	Leegstand/herontwikkeling	Verkocht 2020
B.K. weg 17, 13-15	2x Woningen	niet-strategisch (sloop)
Westeind 13	Bruidszaak Hengeveld	niet-strategisch (in verkoop)
Westeind 15	Nagelstudio	niet-strategisch (in verkoop)
Westeind 11	Appartement (huur)	niet-strategisch (in verkoop)
Westeind 19-19a	Woning/bedrijfspan	Verkocht 2020
Erasmusplein 22-24	Kapsalon André	Verkocht 2020
Erasmusplein 26	Benschop woninginrichting	Verkocht 2020

Erasmusplein 4, 8, 12, 16, 20, 28	7 woningen	Verkocht 2020
Erasmusplein 2	Work@erasmusplein kantoorunits	Verkocht 2020
Den Briel	Parkeergarage	niet-strategisch
Bosch 83	Anti kraak	strategisch
Bosch 85/87	Anti kraak	strategisch
Douwes Dekkerlaan	Sauna	gesloopt 2020
Veerpromenade 3	Restaurant Pape City	niet-strategisch
Veerpromenade 5	Schoonheidssalon	niet-strategisch
Veerpromenade 7	Leegstand	niet-strategisch
Veerpromenade 9	Alpha kapsalon	niet-strategisch
Veerpromenade 11	Leegstand	niet-strategisch
Veerpromenade 13	Restaurant Jut & Jul	niet-strategisch
Overtoom 76	Parkeergarage	maatschappelijk
Weteringsingel 8	Parkeergarage	maatschappelijk
De Waalburcht	Parkeergarage	maatschappelijk
Burg. Keizerweg 26	Terrein met opstal t.b.v. politie	Verkocht 2020
Zuidkil 59	Wijkverwarming (in school)	strategisch
Kraaihoek 18	Huurwoning	woningen
Oosteind 24	Huurwoning	woningen
Visschersbuurt 110	Huurwoning met schuur	woningen
Randweg 2, 6 en 8	3 sanitaire units	t.b.v. woningen

Deze lijst wordt continu geactualiseerd op het feitelijk gebruik en wordt het (toekomst)perspectief van de panden geactualiseerd.

In 2020 is onze vastgoedportefeuille gewijzigd aangezien er een aantal panden zijn verkocht (Westeind 19/19a, Westeind 130, Erasmusplein 2 t/m 28 en Burgemeester Keizerweg 26) en is de voormalige sauna aan de Douwes Dekkerlaan gesloopt.

Het (jaarlijks) onderhoud van het vastgoed wordt begroot en uitgevoerd aan de hand van uitgevoerde Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP). Alle (vervangings)investeringen worden daarbij zo duurzaam mogelijk uitgevoerd. Hiervoor wordt naast het MJOP ook per pand een Energie Prestatie Advies opgesteld. Bij verhuur van de panden is één van de uitgangspunten kostendekkend te verhuren. Periodiek vindt analyse plaats op de exploitatiebegroting van het betreffende pand.

Parkeergarages

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Door de impact van het coronavirus hebben in de tweede helft van maart 2020 in de parkeergarages De Meent en De Overtoom de nodige coronamaatregelen plaatsgevonden. Zo zijn beide parkeergarages elke zondag geopend. Dit als gevolg op het besluit van college en gemeenteraad dat, gedurende de looptijd van de geldende noodverordening, de zondag openstelling voor winkels, primair handelend in levensmiddelen, per direct is verruimd. Tevens zijn in beide parkeergarages de nodige stickers / posters aangebracht om de bezoekers te wijzen op de genomen maatregelen.

Parkeergarage De Meent

Op 15 september 2020 is de nieuwe schrob-zuigmachine voor het boenen van de vloeren geleverd. Hiervoor heeft een meervoudige onderhandse aanbesteding op basis van EMVI plaatsgevonden, waarbij drie leveranciers zijn uitgenodigd. De Taski Swingo 4000 kwam voor de gemeente als de economisch meest voordelige inschrijving uit de bus.

Door het vele berijden van de auto's over de lijngoot waren de roosters hiervan deels vergaan en kwam de veilige berijdbaarheid in het geding. Om de functie van de lijngoot onder aan de hellingbaan te herstellen heeft vervanging van de roosters plaatsgevonden.

Parkeergarage De Overtoom

Na inspectie en vastgestelde lekkage zijn diverse vergane afdichtingsstroken op 1e verdieping tussen overgang vloer en hellingbaan vervangen.

Om de betrouwbare werking van de speedgate (inklapbare hekwerk) te continueren heeft preventieve vervanging van de lagers en de aandrijfmotor plaatsgevonden.

Om de betrouwbare werking van de liftinstallaties te continueren heeft vervanging van de besturingsprint plaatsgevonden.

In de eerste helft van 2020 zijn de laatste traditionele armaturen vervangen door duurzame LED-armaturen in het trappenhuis, centrale hal en de lage gang (tussen centrale hal en openbaar parkeerterrein aan De Overtoom).

Parkeergarage Waalburcht

In 2020 heeft aan de parkeergarage Waalburcht regulier onderhoud plaatsgevonden.

Roltrappen Overtoompassage

In het 4e kwartaal van 2020 hebben vervangingswerkzaamheden van de neergaande - en opgaande roltrap plaatsgevonden. De werkzaamheden hadden betrekking op de besturing, aandrijving, treden / paletten / kamplaten, leuningbanden en de verlichting.

Elektrische laadpalen

Wat hebben we gedaan (uitvoering) ?

In 2020 zijn vijf elektrische laadpalen in de openbare ruimte geplaatst. Inmiddels staan 51 elektrische laadpalen in de openbare ruimte.

Afval en grondstoffen inzameling

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2020 zijn op drie locaties ondergrondse inzamelvoorzieningen vervangen. De reden hiervoor was dat die betreffende inzamelvoorzieningen technisch niet meer functioneerde en waren niet meer te repareren. Het gaat om de volgende locaties:

De Overtoom/Boomgaardstraat

Hier zijn twee nieuwe ondergrondse inzamelvoorzieningen geplaatst voor het inzamelen van de grondstof PDB/PMD.

Winkelcentrum Westpolder (Gerard Dousingel)

Hier zijn twee nieuwe ondergrondse inzamelvoorzieningen geplaatst voor het inzamelen van de grondstof PDB/PMD.

Winkelcentrum Wilgendonk (Espenhof)

Hier zijn twee nieuwe ondergrondse inzamelvoorzieningen geplaatst voor het inzamelen van de grondstof PDB/PMD.

Naast het vervangen van de gehele ondergrondse inzamelvoorziening (zie boven), zijn in 2020 alleen de inwerpzuilen van ondergrondse inzamelvoorzieningen vervangen. De inwerpzuil is het deel van inzamelvoorziening dat op straatniveau te zien is.

Op de volgende locaties zijn inwerpzuilen vervangen:

- WC Westpolder: de inwerpzuilen van Blik en Textiel vervangen voor PDB/PMD.
- WC Wilgendonk: de inwerpzuil van Blik vervangen voor PDB/PMD.

Het mini milieupark Westkil-Parkweg zijn in 2020 bij drie van de ondergrondse inzamelvoorzieningen de veiligheidsvloeren vervangen. Veiligheidsvloeren zorgen ervoor dat bij het liften van de inzamelvoorziening de kleppen meteen open gaan.

Textielinzameling: De locaties waar met textiel werd ingezameld met ondergrondse containers zijn vanwege de vele afkeur door vocht en andere stoffen vervangen door bovengrondse containers van Opnieuw en Co. De vrijkomende ondergrondse containers zijn aangepast voor inzameling van PDB waarmee meer inzamelcapaciteit PDB is verkregen.

Voor de pilot omgekeerd inzamelen Oostpolder zijn 18 ondergrondse restafvalcontainers geplaatst. Tevens zijn voor de inzameling van GFT bij hoogbouwoningen GFT bovengrondse cocons geplaatst. Deze zijn allen met uitsluitend toegang voor de betreffende bewoners

In de Haagbeukhof is vanwege overlast en ongepaste afvalstorting de bovengrondse afvalcontainer voor een hoogbouwlocatie vervangen door een ondergrondse restafvalcontainer en twee bovengrondse GFT cocons, beide met uitsluitend toegang voor de betreffende bewoners.

3. Financiering

Algemeen

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury. Hierbij wordt ingegaan op de manier waarop de gemeente met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen, zowel op korte als op langere termijn, is omgegaan. Ook worden risico's in beeld gebracht en eventueel genomen maatregelen om deze risico's te beheersen vermeld.

De advisering over en de uitvoering van de gemeentelijke financieringstaken wordt verzorgd vanuit het Servicecentrum Drechtsteden (SCD). Besluitvorming over de financiering blijft bij de gemeente, behalve als deze specifiek gemandateerd is. Bevoegdheden (wie autoriseert wat, wie voert wat uit?) zijn vastgelegd in het gemeentelijk Financieringsstatuut. Conform de in het Financieringsstatuut opgenomen bepalingen heeft in 2020 regelmatig ambtelijk voortgangsoverleg plaatsgevonden tussen gemeente en het SCD overuitvoering van de financieringsfunctie. Eén van de belangrijkste gespreksonderwerpen hierbij is de liquiditeitenplanning met een planperiode van vijf jaar. Het doel van deze planning is inzicht te krijgen in de meerjarige financieringsbehoefte en dan speciaal in de kasstromen, die voortvloeien uit gemeentelijke grondexploitaties en het investeringsplan. Hierdoor kan de financiering (verder) worden geoptimaliseerd.

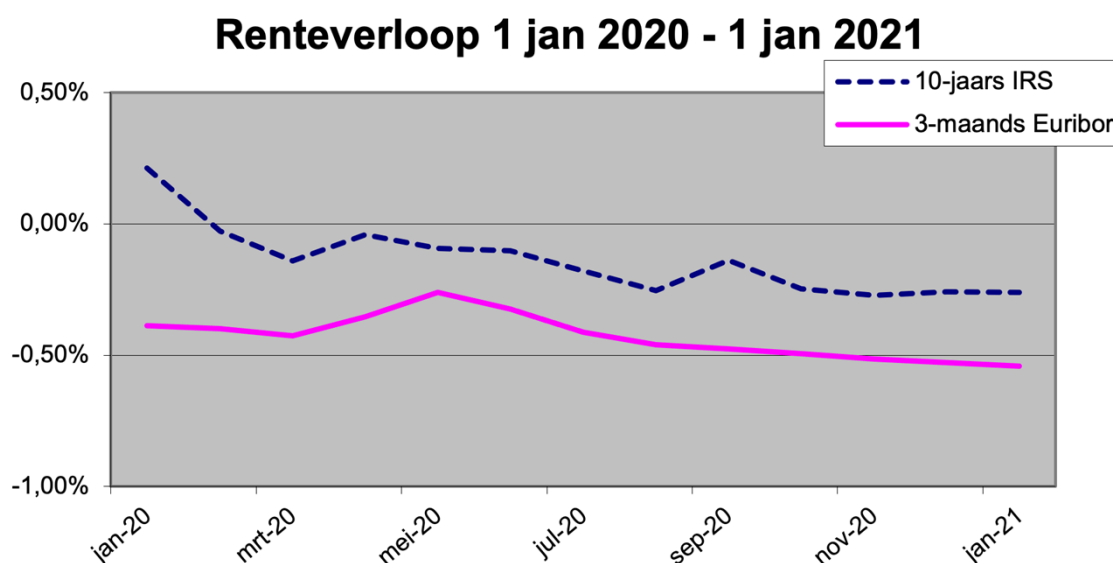
Economische ontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in december bekend gemaakt dat het opkoopprogramma (PEPP) om de negatieve gevolgen van de corona pandemie te bestrijden met negen maanden wordt verlengd. Het steunprogramma loopt nu minimaal tot maart 2022 en wordt met EUR 500 miljard opgehoogd tot EUR 1.850 miljard.

De rente op de kapitaalmarkt vertoonde over het algemeen in 2020 een constante neerwaartse lijn. De rente van een 10-jarige staatslening bedroeg begin januari 2020 ongeveer 0,21%, door het jaar heen zakte de rente geleidelijk waardoor het in december het niveau van ongeveer -/-0,26% bereikte. De 3-maands Euribor begon het jaar met een rente van circa -/- 0,39%. Door een geleidelijke daling bedroeg de 3-maands Euribor eind december 2020 ongeveer -/- 0,54%.

Onder de huidige marktomstandigheden blijft het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen om de kasgeldlimiet optimaal te benutten en kort te financieren. De financieringsfunctie van de gemeente dient uitsluitend de publieke taak. Zij voert een prudent beleid binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

De ontwikkeling van de rente gedurende 2020 kan als volgt worden weergegeven:

Bedacht moet wel worden dat als een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, er een opslag geldt op het IRS-tarief zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedroeg deze toeslag eind 2020 circa 0,25%.

Interne rente

Voor de interne doorberekening van de rentekosten naar investeringen wordt een omslagrente van 1,0% gehanteerd. De BBV notitie rente schrijft voor dat als de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten die op basis van voorcalculatie van de renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, de gemeente kan besluiten tot aanpassing. Dit is verplicht gesteld als de afwijking groter is dan 25%.

In onderstaand renteschema worden de werkelijke rentelasten uiteengezet die gezamenlijk het renteresultaat bepalen. Daarnaast wordt bepaald of eerdergenoemde afwijking niet groter is dan 25%. Hieruit blijkt dat de afwijking kleiner is dan 25%.

		2020
a1.	De externe rentelasten over de lange financiering	€ 1.645
a2.	De externe rentelasten over de korte financiering	€ -29
b.	De externe rentebaten	-/- € 661
	<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>	€ 955
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- € 336
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- € 259
c3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+ € 651
		-/- € -56
	<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>	€ 1.011
d1.	Rente over eigen vermogen	€ -
d2.	Rente over voorzieningen	€ -
	<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>	€ 1.011
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 991
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-/- € 20
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 1.011
	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 991
	Vershil (absoluut)	€ -20
	Vershil (procentueel)	-2,0%

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de gemeente Papendrecht. Naast de BNG houdt de gemeente rekeningen aan bij de ING en Rabobank.

Uitzettingen

Uitzettingen zijn binnen de Wet fido gedefinieerd als verstrekte geldleningen en beleggingen. De gemeente heeft geen beleggingen. In 2020 is een 3-jarige lineaire lening verstrekt aan Voetbalvereniging Papendrecht voor een bedrag van € 7.200. Voor een specificatie van de totale portefeuille lopende uitzettingen, zie onder Kredietrisico's.

Financiering

Met de ontvangst van de verkoop Eneco-aandelen heeft de gemeente Papendrecht diverse lenigen geherstructureerd. Drie relatief dure fixe leningen met rentes van 4,72%, 2,438% en 1,41% en in totaal € 22,9 miljoen zijn volledig afgelost en geherfinancierd met een 20-jarige lineaire lening van € 10 miljoen met een rente van 0,155% en een 13-jarige lineaire lening van € 2,9 miljoen tegen 0,03% rente. Ook de in 2019 aangetrokken lening van € 10 miljoen met een looptijd van een jaar en een dag is in 2020 afgelost.

De totale langlopende schuld van de gemeente Papendrecht bedroeg per 31 december 2020 € 69,4 miljoen, verdeeld over 9 leningen. De gemiddelde rente over deze leningen bedroeg per eind 2020 1,71%.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, rente- en kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld (< 1 jaar) mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,5% van het totaal van de begroting. Op basis van de omvang van de begroting 2020 (± € 97 miljoen) mocht de gemeente Papendrecht maximaal € 8,3 miljoen met kort geld financieren.

In onderstaande tabel is het verloop van de gemeentelijke kortlopende middelen in 2020 ten opzichte van de kasgeldlimiet weergegeven. Uit deze tabel blijkt dat de gemeente Papendrecht deze limiet niet heeft overschreden.

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang kasgeldlimiet				
1 Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in een bedrag	8.270	8.270	8.270	8.270
2 Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	15.502	4.295	1.667	7.571
Schuld in rekening-courant				
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar				
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld				
	15.502	4.295	1.667	7.571
3 Vlottende middelen				
Contanten in kas				
Tegoeden in rekening-courant	5.582	22.768	12.113	2.460
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar				
	5.582	22.768	12.113	2.460
4 Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto-vlottende schuld (2-3)	9.920	-18.473	-10.446	5.111
Toegestane kasgeldlimiet	8.270	8.270	8.270	8.270
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	-1.650	26.743	18.716	3.159

Tabel 1: Verloop kasgeldlimiet 2020

In 2020 zijn negen kasgeldleningen opgenomen, met een hoofdsom variërend van € 5 miljoen tot € 17 miljoen. De rentepercentages van de afgesloten kasgeldleningen liepen uiteen van hadden een percentage van -0,15 tot -0,485. Over 2020 is als gevolg hiervan een bedrag van circa € 29.000 ontvangen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel binnen de langlopende geldleningenportefeuille een overmatige afhankelijkheid van de rentestand te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen (=herfinanciering) op grond van deze norm niet meer zijn dan 20% van het begrotingstotaal. In 2020 bedroeg de renterisiconorm van de gemeente Papendrecht € 19,5 miljoen. De toetsing aan de renterisiconorm luidt daarmee als volgt:

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)
Basisgegevens renterisiconorm	
1 Renteherzieningen op leningen o/g	0
2 Betaalde aflossingen	37.475
3 Renterisico (1 + 2)	37.475
4 Begrotingstotaal jaar T	97.284
5a Het bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5b Regeling	0
5 Renterisiconorm	19.457
Toets renterisiconorm	
6 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	-18.018

Tabel 2: Toetsing renterisiconorm 2020

Uit deze berekening komt naar voren dat de gemeente Papendrecht in 2020 de renterisiconorm feitelijk fors heeft overschreden. Deze overschrijding kent twee oorzaken:

- de aflossing van de in 2019 afgesloten fixe-lening van € 10 miljoen. Deze lening is eind juni 2019 aangetrokken als verplichte consolidatie van de gedurende enkele kwartalen (toegestane) overschreden kasgeldlimiet. Daarbij is bewust een keuze gemaakt voor een kortlopende lening van één jaar en één maand. Dit omdat in deze periode de opbrengst van de verkochte Eneco-aandelen werd verwacht. Wanneer dan binnen de normen van de renterisiconorm zou zijn geopereerd, dan ontstond er een forse overliquiditeit hetgeen niet gewenst was.
- De herstructurering van drie fixe-leningen van totaal € 22,9 miljoen naar twee lineaire leningen van € 12,9 miljoen tegen een aanzienlijk lager rentepercentage (zie onderdeel Financiering), waardoor er feitelijk geen renterisico is gelopen.

Kredietrisico's

De gemeente Papendrecht loopt kredietrisico op uitzettingen (o.a. verstrekte geldleningen) en leningen waarvoor een borgstelling is gegeven.

Categorie		Bedragen x € 1.000,-	
		Per 1-jan-2020	Per 31-dec-2020
Uitzettingen		19.398	18.983
Borgstellingen	Direct	9.817	9.437
	Indirect	68.720	71.921
Totaal		78.537	81.358

Tabel 3: Overzicht kredietrisico's

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2020 van € 18.983.000,- kan als volgt worden gespecificeerd:

Fabriek Slobbengors CV	€1.455.000,-
Rivas	€8.586.000,-
Kantoor Industrieweg	€8.749.000,-

Kinderboerderij	€52.500,-
Intens BV	€134.00,-
Voetbalvereniging Papendrecht	€7.200,-

Als garantie voor bovenstaande bedragen zijn zekerheden bedongen, waardoor het kredietrisico als gering is in te schatten.

Daarnaast stond de gemeente per 31 december 2020 voor in totaal € 81,4 miljoen garant. Hiervan had € 71,9 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW, indirecte borgstelling). Gezien de zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden.

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2020 € 9,4 miljoen. De belangrijkste directe borgstellingen worden gevormd door:

- HVC Alkmaar (1,46%-belang; 'getrapt' via GR Gevudo): € 8,7 miljoen;
- Stichting Oostpolderhal: € 0,5 miljoen.

De Rabobank heeft in het voorjaar 2020 een generiek (corona)voorstel aan haar leningnemers gedaan om in 2020 slecht 50% van de jaarlijkse verplichting af te lossen. Voetbalvereniging Drechtstreek heeft van het aanbod van de Rabobank gebruik gemaakt. Hierdoor staat de gemeente per eind 2020 voor € 18.792 garant in plaats van € 16.626.

De (indirecte) borgstellingen in de gemeenschappelijke regelingen zijn niet in deze tabel opgenomen. Gemeenten zijn verplicht om eventuele tekorten van gemeenschappelijke regelingen aan te zuiveren, ongeacht de oorzaak hiervan. Dit is onderdeel van het algemene risico dat de gemeenten nemen door samen te werken, en welke in de risicobeschouwing moet worden betrokken.

Schatkistbankieren

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de gemeente een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2020 het drempelbedrag geen enkel kwartaal is overschreden.

a) Berekening drempelbedrag Schatkistbankieren 2020		<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Begrotingstotaal	€ 97.284				
Wettelijk percentage	0,75%				
Drempelbedrag	€ 730				
b) Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	€ 498	€ 285	€ 406	€ 222	
Drempelbedrag	€ 730	€ 730	€ 730	€ 730	
Ruimte onder drempelbedrag	€ 232	€ 445	€ 324	€ 508	
Overschrijding van het drempelbedrag	€ -	€ -	€ -	€ -	-

Tabel 4: Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren

Ondanks een oproep van de VNG-IPO-UVV tot vereenvoudiging van het verplichte schatkistbankieren, houdt het kabinet nog steeds vast aan het verplichte schatkistbankieren voor decentrale overheden. Wellicht dat in de nabije toekomst een verhoging dan wel andere berekening

van het drempelbedrag mogelijk wordt, maar dit is ten tijde van het opstellen van deze paragraaf nog niet bekend.

4. Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Deze inkomsten worden voor het merendeel opgebracht door burgers en voor een kleiner deel door bedrijven. De heffing vindt plaats op basis van verordeningen welke door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze Paragraaf lokale heffingen geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Lokale heffingen kunnen we onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies (bijvoorbeeld leges, marktgeld) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffenheffing, rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de desbetreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen. De opbrengsten hieruit kunnen door de gemeenteraad vrijelijk binnen het werkkterrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerende-zaakbelastingen (OZB), hondenbelasting en precariobelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf heeft betrekking op beide categorieën heffingen. In het vervolg gaan wij in op de volgende aspecten:

- Ontwikkelingen en rijksbeleid
- Opbrengst gemeentelijke heffingen
- Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)
- Overige lokale heffingen
- Kwijtscheldingen

Evaluatie nieuwe ontwikkelingen en rijksbeleid

Vervangen macronorm OZB door benchmark lokale lasten

Met ingang van 2020 is de macronorm OZB, een afspraak tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Rijksoverheid over de maximale stijging van de landelijke opbrengst onroerende-zaakbelastingen (OZB), vervangen door een benchmark lokale lasten. Hiermee is een einde gekomen aan het monitoren van de stijging van de onroerendezaakbelasting (OZB), die jaren lang een maximum stelde aan de stijging van de OZB-opbrengsten van alle gemeenten samen. In de begroting 2021 is deze benchmark voor het eerst opgenomen.

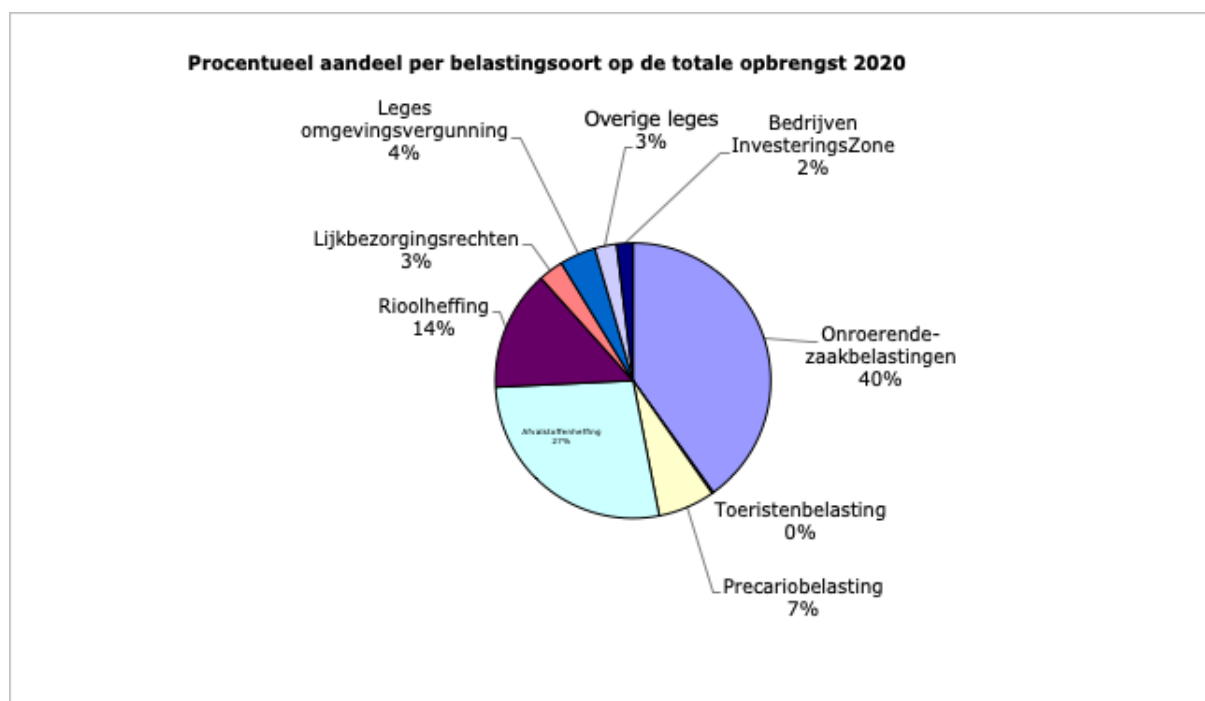
In de beantwoording van kamervragen over de stijging van de gemeentelijke belastingen in 2021 door De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw Kajsja Ollongren, (zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/02/02/beantwoording-kamervragen-over-het-bericht-woonbelasting-weer-omhoog-uitschieters-tot-27>) geeft ze aan dat evaluatie van de benchmark gepland staat voor 2025. Ook zal gekeken worden naar de relatie tussen de afschaffing van de macronorm en de ontwikkeling van de lokale woonlasten.

Gemeentelijke belastingopbrengsten (bedragen x € 1.000,-)

Onderstaande tabel is een overzicht van de gerealiseerde opbrengsten over 2020 en, ter vergelijking, 2019. Wij merken op dat de verschillen tussen de verantwoording 2019 en 2020 geen indicatie geven van de stijging of daling van de tarieven, maar van de totale opbrengst. Factoren zoals ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding spelen bij de onroerende-zaakbelastingen een belangrijke rol. Meer of minder afgegeven omgevingsvergunning kunnen de opbrengst leges sterk beïnvloeden.

Overzicht inkomsten die op basis van door de raad vastgestelde belastingverordeningen zijn gegenereerd (x € 1.000)

Heffing	Rekening		Rekening	Resultaat
	2019	Raming 2020		
Ongebonden heffingen (algemene dekkingsmiddelen)				
Onroerende-zaakbelastingen	5.838	5.968	6.011	43
Toeristenbelasting	41	36	28	-8
Precariobelasting	1.017	1.000	1.000	0
Subtotaal	6.896	7.004	7.039	35
Gebonden heffingen				
Afvalstoffenheffing	3.904	4.130	4.093	-37
Rioolheffing	2.069	2.125	2.116	-9
Lijkbezorgingsrechten	362	358	439	81
Leges omgevingsvergunning	667	592	635	43
Overige leges	617	374	385	11
Bedrijven InvesteringsZone	289	280	287	7
Subtotaal	7.908	7.859	7.955	96
TOTAAL	14.804	14.863	14.994	131

Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)

Tot de woonlasten worden gerekend de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De woonlasten vormen het grootste deel van de opbrengst uit de gemeentelijke heffingen en daarmee grotendeels de lokale lastendruk.

In de volgende tabel wordt over de laatste vijf jaren de ontwikkeling van de woonlasten weergegeven. De OZB is berekend op basis van de geactualiseerde gemiddelde woningwaarde.

	2016	2017	2018	2019	2020
Gemiddelde WOZ-waarde	188.000	193.000	203.000	217.000	236.000
OZB-eigenaar	250,98	251,87	255,98	260,61	266,21
Afvalstoffenheffing	237,00	247,00	249,00	282,00	296,00
Rioolheffing eigenaar	265,00	134,00	136,00	138,00	141,00
Ontwikkeling lastendruk	753	633	641	681	703
% stijging tov vorig jaar		-16,0%	1,3%	6,2%	3,3%

Uit bovenstaande tabel kan worden geconcludeerd dat de woonlasten in onze gemeente in 2020 ten opzichte van 2019 met 3,3% zijn gestegen.

Bij de berekening van de woonlasten is uitgegaan van een eigen woning die wordt bewoond door een gezin. De gemiddelde woningwaarde is de basis voor berekening van de aanslag OZB. Deze waarde is berekend naar de peildatum 1 januari van het voorgaande jaar. De WOZ-waarden 2020 zijn dus

berekend naar de waarde peildatum 1 januari 2019. De gemiddelde WOZ-waarden zijn ontleend aan de geactualiseerde gegevens uit de WOZ-administratie.

Hieronder treft u per heffing een toelichting aan.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De onroerendezaakbelasting (OZB) is na de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Deze heffing bestaat uit een eigenarenbelasting voor zowel woningen als niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen (bedrijven, enz.). De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt de tarieven en daarmee de door belastingplichtigen te betalen belasting. De heffingsgrondslag is de waarde van de onroerende zaak. Deze wordt vastgesteld op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Voor de WOZ-waarden 2020 gelden de WOZ-waarden met als waarde peildatum 1 januari 2019. Sinds 2009 is de verschuldigde OZB een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten voor inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.

In Papendrecht is dit niet kostendekkend gebeurd. Dit blijkt uit onderstaande berekening.

Berekening kostendekkendheid			
	€	€	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 4.302		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€ 533		
Netto kosten taakveld		€ 3.769	
Overige toe te rekenen kosten:			
Staatreiniging 50%	€ 206		
Overhead incl. (omslag)rente	€ 78		
Kwijtschelding	€ 198		
BTW	+ € 390		
Totale overige kosten		€ 872	
Totale kosten (a)		€ 4.641	100 %
Opbrengst heffingen (b)	€ 4.093		
Dekking (b/a*100)			88 %

	2016	2017	2018	2019	2020
Tarief	237,00	247,00	249,00	282,00	296,00
% stijging tov vorig jaar		4,2%	0,8%	13,3%	5,0%

Rioolheffing

Rioolheffing is een vergoeding ter dekking van kosten die gemeenten maken voor haar rioolstelsel. Ook de kosten van de wettelijke watertaken, zoals zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand kunnen hiermee bekostigd worden. Welke kosten worden verhaald dient met het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te zijn vastgesteld.

In Papendrecht is dit kostendekkend gebeurd. Dit blijkt uit onderstaande berekening.

Berekening kostendekkendheid				
	€	€		
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	1.801			
Investerings t.l.v. wegen	-79			
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	359			
Netto kosten taakveld		1.363		
Overige toe te rekenen kosten:				
Staatreiniging 50%	212			
Baggeren watergangen	108			
Overhead incl. (omslag)rente	121			
BTW +	340			
Totale overige kosten		781		
Totale kosten (a)		2.145	100 %	
Opbrengst heffingen (b)	2.116			
Dekking (b/a*100)				99 %

Het verloop van de tarieven in de afgelopen jaren is als volgt:

	2016	2017	2018	2019	2020
Rioolheffing eigendom	265,00	134,00	136,00	138,00	141,00
% stijging tov vorig jaar		-49,4%	1,5%	1,5%	2,2%

Papendrecht heft uitsluitend van eigenaren van panden. Bepalend daarbij is de situatie van 1 januari. Het tarief is een vast bedrag per aansluiting.

Vergelijking andere gemeenten

Om inzicht te krijgen in het algemene verloop van de hoogte van de woonlasten is het goed een vergelijking met andere gemeenten te maken. Ook het landelijk gemiddelde is hierin opgenomen.

Vergelijking van woonlasten kan worden gemaakt met de Drechtstedengemeenten. Deze is gebaseerd op de gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2019 op www.coelo.nl en geeft de woonlasten van een meerpersoonshuishouden weer. De woonlasten in 2020 in Alblasterdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht laten zich samenvatten in onderstaand schema (x € 1).

Gemeente	Gemiddelde tarief		OZB		Rioolheffing Afvalstoffen		Totaal	Rangnr. meerp.huish.
	WOZ-waarde	OZB	eigenaar	eig/gebr	heffing	heffing		
Sliedrecht	216.000	0,0879	190		236	246	672	31
Papendrecht	237.000	0,1128	268		141	296	705	58
Dordrecht	206.000	0,1089	225		194	286	705	59
Alblasterdam	235.000	0,1134	266		159	358	783	169
Hendrik-Ido-Ambacht	278.000	0,1108	308		184	335	827	241
Hardinxveld-G'dam	255.000	0,1199	306		231	292	829	246
Zwijndrecht*	216.000	0,1127	244		302	380	904	323
Landelijk gemiddeld	286.000	0,1102	294		199	283	776	

De indicatie in de laatste kolom betekent hoe lager het rangnummer hoe lager de woonlasten.

* Voor Zwijndrecht is het totaalbedrag verlaagd met € 22 wegens een tegemoetkoming in de woonlasten.

Overige lokale heffingen

- Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het is een zuivere belasting, ofwel een ongebonden heffing. Door de controle gaat van deze belasting ook een regulerende werking op het gebruik van de openbare ruimte uit. Het is een zuivere belasting. De opbrengst is sterk afhankelijk van wisselende activiteiten in de openbare buitenruimte.

Onze gemeente heft echter uitsluitend precariobelasting over kabels en leidingen in gemeentegrond, ook van nutsbedrijven. Sinds 2016 is het te belasten areaal toegenomen.

Voorheen was heffen van dit areaal niet mogelijk omdat dit was geregeld middels concessieovereenkomsten. Met ingang van 2022 vervalt de mogelijkheid om precariobelasting van nutswerken te heffen.

- BIZ (Bedrijven InvesteringsZone bijdrage)

Sinds enkele jaren hebben gemeenten een instrument om tegemoet te komen aan wensen van ondernemers in een bepaald gebied/zone (BI-zone). Ondernemers kunnen de gemeente verzoeken een belasting in te voeren ter dekking van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten welke zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander mede publiek belang in de openbare ruimte van de betreffende zone. Deze belasting wordt ook wel BIZ, BIZ-bijdrage of BIZ-heffing genoemd. De geheven belasting wordt middels een subsidie uitgekeerd aan een daartoe opgerichte BIZ-stichting.

Onze gemeente heeft met ingang van 2018 een BIZ-heffing Centrum Papendrecht ingevoerd. De heffing en tariefstelling zijn vastgesteld voor een periode van vijf jaar. Eigenaren en gebruikers van het gebied betalen mee aan de uitvoering van het BIZ-plan. De belastinginkomsten, eventueel minus de perceptiekosten, dienen overgedragen te worden aan de BIZstichting waarmee de gemeente een uitvoeringsovereenkomst heeft afgesloten.

Kostendekkendheid

In onderstaande overzichten is de kostendekkendheid van een aantal heffingen weergegeven.

- Lijkbezorgingsrechten

Berekening kostendekkendheid				
	€	€		
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	358			
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-				
Netto kosten taakveld		358		
Overige toe te rekenen kosten:				
Overhead incl. (omslag)rente	244			
BTW +				
Totale overige kosten		244		
Totale kosten (a)		602	100	%
Opbrengst heffingen (b)	440			
Dekking (b/a*100)			73	%

- Omgevingsvergunning

Berekening kostendekkendheid				
	€	€		
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	248			
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	0			
Netto kosten taakveld		248		
Overige toe te rekenen kosten:				
Overhead incl. (omslag)rente	294			
BTW +				
Totale overige kosten		294		
Totale kosten (a)		543	100	%
Opbrengst heffingen (b)	635			
Dekking (b/a*100)			117	%

In het geval van de omgevingsvergunningen wordt er geëgaliseerd. De storting in de reserve is niet in bovenstaand schema opgenomen.

Overige leges

Berekening kostendekkendheid			
	€	€	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	559		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	0		
Netto kosten taakveld		559	
Overige toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	586		
BTW +			
Totale overige kosten		586	
Totale kosten (a)		1.145	100 %
Opbrengst heffingen (b)	385		
Dekking (b/a*100)			34 %

Kwijtscheldingen

Als een belastingplichtige wegens financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid. Deze regels komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen die een inkomen hebben dat niet hoger is dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeenten mogen hier in die zin van afwijken, dat deze inkomensgrens wordt verruimd naar 100% van de bijstandsnorm. Onze gemeente hanteert de 100%-norm, wat betekent dat inwoners met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komen. Wel vindt een vermogenstoets plaats.

Een groot deel van de kwijtscheldingen is geautomatiseerd getoetst. Het doel hiervan is om zo de administratieve lasten voor de burger te verminderen.

Gemeenten mogen wel zelf bepalen voor welke belastingen kwijtschelding wordt verleend. Er kan kwijtschelding worden aangevraagd voor:

- Afvalstoffenheffing

De volgende tabel geeft weer hoeveel kwijtschelding voor 2020 is geraamd en verleend.

	Raming (x € 1.000)	Werkelijk (x € 1.000)
Afvalstoffenheffing	200	199

5. Grondbeleid

Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid van de gemeente Papendrecht is ondersteunend aan het ruimtelijk beleid zoals dat onder andere in de Structuurvisie (Omgevingsvisie), Dijkvisie, Visie op het Groen- Blauwe Netwerk en diverse andere regionale en lokale sectorale visies wordt benoemd. Papendrecht kent sinds de actualisatie van haar beleid een actief situationeel grondbeleid om de doelstellingen uit deze visies te realiseren. In de praktijk is sturing via grond in Papendrecht beperkt. Vrijwel de gehele gemeente is volgebouwd en er is nog slechts één, relatief kleine, uitleglocatie in een afrondend stadium van ontwikkeling. De gemeente heeft, in vergelijking met andere gemeenten relatief weinig grond in eigendom en er wordt nauwelijks actief aangekocht. Een randvoorwaarde bij het grondbeleid is namelijk, dat er geen onaanvaardbaar maatschappelijk en/of economisch risico gelopen wordt. In praktijk wordt hierdoor met verwerving terughoudend omgegaan.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen in Papendrecht zijn sinds een aantal jaar omgeslagen van (grote) uitleggebieden naar om herontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied. Dat betekent automatisch dat er veel meer spelers zijn met een grotere diversiteit aan belangen. Ontwikkelingen zijn daardoor complexer, vragen meer (ambtelijke) inzet en de uitkomsten kennen een hogere mate van onzekerheid.

De woningmarkt kenmerkt zich momenteel als een sterke vraagmarkt, waarbij een beperkt risico bestaat op (abrupte) terugval. Dit betekent dat de belangstelling bij ontwikkelaars, beleggers en aannemers om in Papendrecht te bouwen groot is. Er zijn echter weinig locaties beschikbaar waar dit op relatief korte termijn en gemakkelijk kan. Wel zijn initiatieven voor binnenstedelijke herontwikkeling ingediend. Deze trend zal zich vermoedelijk voortzetten. De omvang van deze initiatieven verschilt sterk van enkele woningen tot ca 90 appartementen. Zelf draagt de gemeente ook bij aan de vraag naar woningen door voor locaties schetsen te maken voor mogelijke ontwikkelingen. Vaak gaat het om locaties waar de gemeente zelf grond of verouderd vastgoed in eigendom heeft en waar alleen in samenwerking met naastliggende eigenaren resultaat geboekt kan worden.

De beperkte hoeveelheid grond in eigendom maakt dat de financiële risico's in omvang beperkt zijn. Deze financiële risico's in grondexploitaties zijn bij de twee lopende complexen Centrum en het Land van Matena aanwezig.

Werkwijze

De taken bij het voeren van de grondexploitatie zijn over meerdere personen verdeeld. De uitvoering en controle zijn van elkaar gescheiden. Voor alle projecten worden aparte 'dossiers' opgesteld, waarin alle relevante financiële gegevens, taxaties, ramingen en onderliggende contracten verzameld zijn. Deze werkwijze zal in 2021 worden voortgezet.

Afronding projecten

In 2020 is de situatie dat 2 grondexploitatieprojecten operationeel zijn: Land van Matena en het Centrum. De laatst genoemde is in de eindfase en kan volgens de inzichten van het meerjarenperspectief in 2023 afgerond en afgesloten worden. Hoewel het complex Land van Matena winstgevend is, is het grondbedrijf pas vennootschap belasting plichtig vanaf het moment dat het verliesgevende complex Centrum geen tegenwicht meer biedt. Dit is vooralsnog niet het geval. De verwachting is dat het complex Centrum ook tot en met 2023 doorloopt.

Meerjarenperspectief Grondexploitaties

De exploitatieberekeningen worden jaarlijks bij de jaarstukken herzien. Enerzijds wordt daarbij teruggeblikt op de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven ten opzichte van de ramingen, anderzijds wordt vooruitgekeken. Door middel van (her)taxaties worden de ingeschatte opbrengsten opnieuw gewaardeerd en de ramingen voor de nog uit te voeren werkzaamheden worden geactualiseerd. Zo nodig worden de fasering en de looptijd van het project aangepast en de parameters voor rente en inflatie opnieuw beoordeeld. Voor de berekening van de financieringslasten wordt uitgegaan van een rentepercentage van 0,7% bij zowel een positieve boekwaarde (inkomsten groter dan de uitgaven) en een negatieve boekwaarde (uitgaven groter dan inkomsten). De geraamde kosten voor latere jaren zijn gecorrigeerd met 2% kostenstijging in 2020 en 2% voor de jaren daarna.

Niet in exploitatie genomen gronden

Strategische grondaankopen zijn opgenomen bij de materiële vaste activa

In exploitatie genomen gronden

Voor complexen waar een tekort wordt verwacht, wordt een voorziening gevormd. In onderstaande tabel is een prognose van het totaal in exploitatie genomen gronden opgenomen. Tegenover het geprognosticeerde negatieve resultaat van het Centrum is een verliesvoorziening gevormd om dit resultaat op te vangen.

Verloop van het totaal van in exploitatie genomen gronden zoals opgenomen in het MPG 21

Complex	Boekwaarde 1-1-2020	Mutatie 2020	Winst / verliesneming 2020	Boekwaarde 1-1-2021	Toekomstige uitgaven en inkomsten	Verwacht resultaat eindwaarde	Toelichting
Centrum	25.510.212	459.034	0	25.978.246	488.643	26.466.889	Nadelig
Land van Matena	9.889.757	-8.458.795	846.077	2.077.036	-3.241.055	-1.164.019	Voorstellig
Sportcentrum	-370.125	-43.038	363.353	0	0	0	Voorstellig

Winstneming

Winsten op grondexploitaties worden tussentijds genomen of bij afsluiting van een complex. Dit is, afhankelijk van de grootte van het complex, per deelgebied of voor het hele complex. Bij winstneming wordt het behaalde resultaat verrekend met de risicoreserve grondexploitaties. Winstneming geschiedt volgens de voorschriften van het BBV volgens de poc (naar rato van realisatie) methode. Over het jaar 2020 is voor het complex Land van Matena € 846.000 en bij het afsluiten van het complex Sportcentrum € 363.000 winst genomen.

Risicoreserve grondexploitatie

De Risicoreserve grondexploitaties vormt het weerstandsvermogen voor grondexploitaties en is bedoeld om financiële risico's op te kunnen vangen en tekorten op lopende grondexploitaties af te dekken. Komt de risicoreserve boven of onder het gewenste niveau, dan zal dit in lijn met het gemeentelijk beleid worden geëgaliseerd.

Verliesvoorziening complex Centrum

Omdat het complex Centrum langer doorloopt dan gepland, zijn onder andere de financieringskosten hoger. De bijbehorende verliesvoorziening dient daarom verhoogd te worden met € 80.000 en wordt ten laste van de Risico reserve grondexploitaties gebracht.

Risicobepaling grondexploitaties

In lijn met de nota grondbeleid worden risico's in de grondexploitatie per complex geïnventariseerd. Van deze risico's wordt een inschatting gemaakt hoe groot de kans is dat een bepaald risico zich voordoet. Uitgangspunt bij het bijstellen van exploitatieberekening is, dat risico's waarvan de kans dat het zich voordoet groter dan of gelijk is aan 50% volledig worden verwerkt in de exploitatieopzet van betreffend complex. Risico's worden situationeel beoordeeld, en afhankelijk van het ingeschatte risico, voorzien van een wegingsfactor. Voor deze wegingsfactor wordt 10%, 20%, 30% en 40% gehanteerd. Het totaal gewogen risico (risicobedrag x kans) is berekend op € 0,4 miljoen.

Verloop risicoreserve

De stand van de reserve per 31 december 2020 bedroeg € 1,9 miljoen. Vanwege de verschuivingen in onderhanden werkpositie, in 2020 genomen winsten, de mutaties van de verliesvoorzieningen en gewijzigde inzichten voor het MPG 21 verandert deze volgens de tabel 'verloop risico reserve grondexploitaties'.

verloop risico reserve grondexploitatie	
stand reserve per 1-1-2020	€ 1.900.000,00
toevoegen winst complex Land van Matena	€ 846.000,00
toevoegen winst complex Sportcentrum	€ 363.000,00
onttrekken ten gunste van verliesvoorziening	€ -80.000,00
benodigd risico uit mpg 21	€ -400.000,00
Mutatie Risico reserve (vrijval)	€ 2.629.000,00

Meerjarenbegroting

Budgetten van de grondexploitatie zijn onderdeel van de gemeentebegroting. In onderstaande tabel uit het MPG 21 is een specificatie opgenomen per kostensoort van de verwachte geactualiseerde uitgaven en inkomsten.

Actualisatie van de begrotingscijfers vindt steeds plaats bij herziening van het MPG als onderdeel van het jaarrekening proces.

Kostensoort	exploitatie- opzet 1-1-2021	boekwaarde 31-12-2010	begroot 2021	begroot 2022
Rentekosten	15.722.367	15.209.529	196.387	164.474
Plankosten en VTU	14.259.233	13.918.603	160.660	113.550
Verwervingen	28.591.085	28.591.085	0	0
Sloop	1.003.476	1.003.476	0	0
Milieukosten	2.237.134	2.237.134	0	0
Bouw- en woonrijpmaken	30.252.259	25.243.010	2.108.444	879.326
Tijdelijk beheer	442.879	312.879	35.000	35.000
Overige	74.909	74.909	0	0
Winstneming	4.422.991	4.422.991	0	0
kostenstijging	163.454	0	22.927	30.990
Totaal uitgaven	97.169.785	91.013.615	2.523.418	1.223.340
Woningbouw	38.026.942	30.504.157	6.654.608	868.177
Bedrijventerrein	1.828.876	1.401.119	427.757	0
Kantoren	1.964.690	1.964.690	0	0
Winkels en horeca	4.783.769	3.853.769	0	930.000
Voorzieningen	9.686.637	9.686.637	0	0
Bijdragen	14.866.737	14.866.737	0	0
Rente en exploitatiebaten	681.225	681.225	0	0
Opbrengstenstijging	28.039	0	0	28.039
Totaal inkomsten	71.866.915	62.958.334	7.082.366	1.826.216
Totaal Saldo	25.302.869	28.055.281	-4.558.948	-602.876

6. Verbonden Partijen

Inleiding

De uitvoering van een aantal gemeentelijke taken is overgedragen aan verbonden partijen. De gemeente ervaart een duidelijke meerwaarde van samenwerking met deze partijen. Met behoud van eigen karakter en identiteit zal continuering van regionale samenwerking plaatsvinden. Hoewel de gemeente de taken niet meer zelf uitvoert, blijft zij hiervoor wel verantwoordelijk.

Uitgangspunt is dat verbonden partijen een bijdrage leveren aan het gemeentelijk beleid. Waar verbonden partijen betrokken zijn bij de uitvoering van de speerpunten uit het collegeakkoord wordt hier extra op toegezien. Uiteraard wordt hierbij wel gekeken naar de mate van invloed. Waar de gemeente relatief weinig invloed heeft wordt minder gestuurd. Hierdoor kan de (ambtelijke) capaciteit gericht worden ingezet op verbonden partijen waar invloed groter is.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het financiële belang bestaat uit de middelen die aan de verbonden partij beschikbaar zijn gesteld en die niet verhaalbaar zijn bij een faillissement van de verbonden partij, dan wel uit een bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Het bestuurlijk belang verwijst naar hetzij de zeggenschap uit hoofde van vertegenwoordiging in bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Hieronder wordt een opsomming gegeven van dergelijke samenwerkingsverbanden:

Gemeenschappelijke regelingen

- 1 GR Drechtsteden
- 2 GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid
- 3 GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- 4 GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- 5 GR Sociale Werkvoorziening Drechtwerk
- 6 GR Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede (OVL)
- 7 GR Gevudo

Vennootschappen en Coöperaties

- 8 Stedin groep NV
- 9 Bank Nederlandse Gemeenten NV
- 10 Oasen NV
- 11 Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden
- 12 Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer BV
- 13 Recreatie en Cultuur holding BV

Deze paragraaf geeft inzicht in de betrokkenheid van de gemeente Papendrecht bij door verbonden partijen uit te voeren taken en processen. Vanwege de vaak aanmerkelijke bestuurlijke en financiële belangen blijft inzicht in en effectieve sturing op deze verbonden partijen gewenst. Voor de beleidsmatige ontwikkelingen wordt verwezen naar de betreffende taakvelden.

Met de verkoop van aandelen Eneco (raadsvergadering januari 2020) is deze NV voor de gemeente geen verbonden partij meer. Verder is het risicoprofiel en sturing op de verbonden partijen ten opzichte van een voorgaande rapportage ongewijzigd gebleven. Verdere toelichting wordt gegeven bij de betreffende verbonden partij.

De gevolgen van de coronacrisis zijn voor de verbonden partijen deels nog onzeker en hiermee zijn de financiële consequenties nog niet volledig in te schatten.

Risicoprofiel

Per verbonden partij wordt volgens de stoplichtenmethode in beeld gebracht welke risico's de gemeente loopt in haar financiële, informatieverstrekende en bestuurlijke relatie met de verbonden partij. Ook algemene omstandigheden, bijvoorbeeld 'jonge' regeling, worden meegewogen. De wijze van risicobepaling is gebaseerd op basis van de Nota Verbonden Partijen 2017. Indien het bestuurlijk en/of financieel risico beperkt is, is het stoplicht groen. Kunnen enkele opmerkingen gemaakt worden, kleurt het stoplicht oranje. Mocht de relatie met de verbonden partij risicovol zijn dan is het stoplicht rood. De risico's van de verbonden partijen zijn toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. De tabel geeft ook inzicht in de overige verbonden partijen en het in het boekjaar ontvangen dividend.

	Relatie met programma	Vertegenwoordiging	Begroting 2020 (prim)	Rekening 2020*	Kleur Stoplicht
Gemeenschappelijke regelingen			* € 1.000	* € 1.000	
1 Drechtsteden	0,2,3,6,7,8	DB/AB	24.850	28.887	Actief
2 Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	4,6,7	AB	8.970	9.875	Actief
3 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	7	AB	550	550	Passief
4 Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	1	AB	1.961	1.961	Actief
5 Sociale werkvoorziening Drechtwerk	6	AB	407	407	Actief
6 Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede	2	DB/AB	53	53	Maatwerk
7 Gevudo - garantstellingsprovisie HVC (baat)	0	AB	-80	-87	Passief
Totaal			36.711	41.646	
	Relatie met programma	Vertegenwoordiging	Geinvest. vermogen	Dividend 2018	Kleur Stoplicht
Vennootschappen en Cooperaties			* € 1.000	* € 1.000	
8 Stedin	0	AVA	983	300	Maatwerk
9 Bank Nederlandse Gemeenten	0	AVA	15	8	Passief
10 Oasen	0	AVA	13	-	Passief
11 ROM-D Holding	0,8	AVA	150	-	Passief
ROM-D CV KII III	0,8	AVA	194	-	Passief
12 Gemeente Papendrecht Stobbengors Beheer B.V.	0,3	AVA	18	-	Passief
13 Recreatie en Cultuur holding	5	AVA	450	-	Maatwerk

* op basis van de laatste bestuursrapportages

Tabel 1

Gezien de omvang en de diversiteit van de verschillende onderdelen binnen de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) is een nadere detaillering van de bijdrage per dienst weergegeven.

Dienst	Rekening Papendrecht*		Totale bijdrage GRD	
	2020	* € 1.000	* € 1.000	
Bureau Drechtsteden		388	3.565	
Regiogriffie		31	287	
Sociale Dienst Drechtsteden		24.353	289.755	
Servicecentrum Drechtsteden		3.539	34.729	
Gemeentebelastingen Drechtsteden		642	7.886	
Algemene dekkingsmiddelen		-66	-600	
Totaal		28.887	335.622	

* op basis van de 2e bestuursrapportage 2020 GRD

Tabel 2

Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden

1.	Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden
Vestigingsplaats	Dordrecht/Sliedrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> • Bureau Drechtsteden, Servicecentrum Drechtsteden/ (SCD)/Ingenieurs- bureau Drechtsteden, Sociale Dienst Drechtsteden (SDD): Dordrecht; • Gemeentebelastingen Drechtsteden (GBD)/Onderzoekcentrum Drechtsteden: Sliedrecht

<p>Doel</p>	<p>1. Drechtsteden heeft tot doel, binnen de kaders als genoemd in en voortvloeiend uit deze regeling, draagvlak te creëren voor een evenwichtige ontwikkeling van het gebied.</p> <p>2. Ter verwezenlijking van de in het vorige lid genoemde doelstelling behartigt Drechtsteden, met inachtneming van de autonomie van de deelnemende gemeenten, de gemeenschappelijke regionale belangen op de volgende terreinen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Economie en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme) b. Fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, milieu, water, groen, publieke infrastructuur, beheer basisregistraties en verkeersveiligheid) c. Sociaal (sociale zekerheid en -ontwikkeling, sociale werkvoorziening, kennisinfrastructuur, sport en cultuur) d. Bestuurlijke ontwikkeling en grotestedenbeleid e. Staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering f. Sociaal-geografisch onderzoek g. De uitvoering van de belastingheffing en -invordering. <p>3. Naast de in het tweede lid genoemde belangen heeft Drechtsteden als doelstelling zorg te dragen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de efficiënte en effectieve heffing en invordering van belastingen, voor de heffing en invordering waarvan de gemeenteraden van de gemeenten belastingverordeningen en kwijtscheldingsregels hebben vastgesteld, elk voor zover het hun gebied betreft b. de uitvoering van de WOZ waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden, elk voor zover het hun gebied betreft
<p>Openbaar belang</p>	<p>Het in algemene zin behartigen van regionale belangen op het terrein van:</p> <p>economie en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme), fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, milieu, water, groen en publieke infrastructuur), sociaal (sociale zekerheid en -ontwikkeling, sociale werkvoorziening, kennisinfrastructuur, sport en cultuur), bestuurlijke ontwikkeling en grotestedenbeleid, staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering, sociaal-geografisch onderzoek, uitvoering van de belastingheffing en -invordering.</p>
<p>Financieel belang</p>	<p>De gemeente betaalt jaarlijks afhankelijk van het onderdeel en de activiteit een bijdrage. Verwezen wordt naar de in de inleiding opgenomen bijdragen gemeenschappelijke regelingen en de onderverdeling binnen de GRD.</p>
<p>Bestuurlijk belang</p>	<p>Vertegenwoordiging door wethouder P.L. Paans in het Drechtstedenbestuur. Daarnaast heeft elke fractie van de gemeenteraad een lid aangewezen, die namens de gemeente Papendrecht zitting heeft in de Drechtstraad.</p>

Deelnemende partijen	Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ 830.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 1.148.000	€ 676.000
	Vreemd vermogen	€ 44.878.000	€ 60.746.000
Relatie met programma	<ul style="list-style-type: none"> 0. Bestuur en Ondersteuning 2. Verkeer, vervoer en waterstaat 3. Economie 6. Sociaal Domein 7. Volksgezondheid en milieu 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 		
Achtergrondinformatie	<p>De coronacrisis en de beheersmaatregelen hebben een groot effect op de samenleving en de economie. Bij de GRD is dat met name zichtbaar bij de sociale dienst en gemeentebelastingen, waarbij verwezen wordt naar de behandelde planning- en control documenten van de GR.</p> <p>Met de overgang van bevoegdheden op ruimtelijk-economisch domein (de Groeiagenda) naar de gemeenten is een nieuwe situatie ontstaan met voor de GR een afslanking tot gevolg. In 2020 zijn de bovenlokale taken overgeheveld naar de gemeente Dordrecht.</p> <p>Met het besluit van de Drechtraad (december 2020) om het budget voor inkomensondersteuning te verlagen heeft invulling van de resterende taakstelling 2020 ad € 0,9 miljoen plaatsgevonden.</p>		
Kleur stoplicht	Rood		
Sturingsarrangement	Actief		
Website	www.drechtsteden.nl (vergaderstukken van de Drechtraad zijn op de site raadpleegbaar).		

Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

2.	Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid
-----------	--

Vestigingsplaats	Dordrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Onderdelen	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Holland Zuid (GGD), Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (BLVS), Serviceorganisatie Jeugd (SOJ), Regionale Ambulancevoorziening.		
Doel	<p>Het samenwerkingsverband heeft tot taak, vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur, en met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten, teneinde een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling in het gebied te bevorderen.</p> <p>De behartiging van belangen geschiedt door het bepalen van de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen door middel van sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering ter zake van de taakvelden publieke gezondheid, onderwijs en jeugd.</p>		
Openbaar belang	Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van volksgezondheid, jeugd, onderwijs en welzijn.		
Financieel belang	Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar tabel 1 - Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur door wethouder P.L. Paans.		
Deelnemende partijen	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ 1.495.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 4.772.000	€ 4.169.000
	Vreemd vermogen	€ 36.492.000	€ 58.402.000

Relatie met programma	4. Onderwijs 6. Sociaal Domein 7. Volksgezondheid en milieu
Achtergrondinformatie	<p>De financiële prognose van de DG&J laat een negatief resultaat van circa € 1,3 miljoen (2e bestuursrapportage 2020) zien. In dit resultaat zijn de effecten die zich voordoen vanwege de COVID-19 verwerkt. DG&J verwacht zowel meerkosten als de gemiste inkomsten die te relateren zijn aan COVID-19 bij VWS te verhalen. Als gevolg van Covid-19 zullen niet alle doelstellingen worden gerealiseerd.</p> <p>Het regionaal tekort van de Serviceorganisatie Jeugd is ten opzichte van de begroting opgelopen tot 12,7 miljoen (2e bestuursrapportage 2020). Op basis van besluitvorming van het algemeen bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd is bij de kostenverrekening van jeugdhulp rekening gehouden met een afbouwperiode van 3 jaar, waarbij gemeenten in 2020 voor 80% solidair zijn. Vanwege de coronacrisis heeft een deel van de jeugdhulp geen doorgang kunnen vinden of op een andere wijze doorgang gevonden.</p> <p>De gemeente is ambtelijk vertegenwoordigd in het kernteam. Het kernteam adviseert de deelnemers van het algemeen bestuur.</p>
Kleur stoplicht	Rood
Sturingsarrangement	Actief
Website	www.dienstgezondheidjeugd.nl

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

3.	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	De regeling wordt getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Openbaar belang	Veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid.		
Financieel belang	Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.		
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt in het algemeen bestuur door wethouder A.M.J.M. Janssen vertegenwoordigd.		
Deelnemende partijen	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ 252.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 3.485.000	€ 1.735.000
	Vreemd vermogen	€ 2.154.000	€ 6.693.000
Relatie met programma	7. Volksgezondheid en milieu		
Achtergrondinformatie	<p>Vanuit opdrachtgeverschap vindt actieve sturing plaats op het uitvoeringsprogramma van de Omgevingsdienst, waarin de lokale prioriteiten en aandachtspunten van handhaving zijn opgenomen. Vanaf 2019 is de gemeente, namens de zes Drechtstedengemeenten vertegenwoordiger in de ambtelijke adviesgroep eigenaren. Daarnaast is de gemeente ambtelijk vertegenwoordigd in de ambtelijk adviesgroep opdrachtgevers.</p> <p>De werkzaamheden van de Omgevingsdienst hebben ondanks het noodgedwongen vele thuiswerken zonder noemenswaardige problemen door kunnen lopen,</p>		
Kleur stoplicht	Groen		
Sturingsarrangement	Passief		
Website	www.ozhz.nl		

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

4.	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid		
Vestigingsplaats	Dordrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Onderdelen	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid: Dordrecht. • Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR). • Regionale Ambulance Voorziening Zuid-Holland Zuid (RAV) (BV): Zwijndrecht. 		
Doel	Het openbaar lichaam heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen met behoud van lokale verankering bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren, teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.		
Openbaar belang	Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van: regionale brandweer, centrale post ambulancevervoer, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid.		
Financieel belang	De gemeente betaalt jaarlijks afhankelijk van onderdeel en activiteit een bijdrage. Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar tabel 1 - Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Burgemeester A.J. Moerkerke vertegenwoordigt de gemeente in het algemeen bestuur.		
Deelnemende partijen	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, en Zwijndrecht.		
Kerncijfers	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Jaarresultaat 2019</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">€ 3.811.000</td> </tr> </table>	Jaarresultaat 2019	€ 3.811.000
	Jaarresultaat 2019	€ 3.811.000	
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%; text-align: center;">31-12-2019</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">31-12-2018</td> </tr> </table>		31-12-2019	31-12-2018
	31-12-2019	31-12-2018	

	<table border="1"> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 8.272.000</td> <td>€ 8.363.00</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 59.786.000</td> <td>€ 60.630.000</td> </tr> </table>	Eigen vermogen	€ 8.272.000	€ 8.363.00	Vreemd vermogen	€ 59.786.000	€ 60.630.000
Eigen vermogen	€ 8.272.000	€ 8.363.00					
Vreemd vermogen	€ 59.786.000	€ 60.630.000					
Relatie met programma	1. Veiligheid						
Achtergrondinformatie	Energie en focus gaat tijdens deze langdurige coronacrisis uit naar de wettelijke taken, operationele werkzaamheden en kernactiviteiten. De financiële prognose van de tweede bestuursrapportage 2020 komt uit op € 0,65 miljoen nadelig. Dit nadelig saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door extra inzet op de organisatie/afdeling bedrijfsvoering (o.a. door uitval/ziekte) en noodzakelijke extra inspanningen op ICT-vlak.						
Kleur stoplicht	Oranje						
Sturingsarrangement	Actief						
Website	www.zhzveilig.nl (vergaderstukken van het algemeen bestuur zijn op de site raadpleegbaar).						

Gemeenschappelijke Regeling Drechtwerk

5.	Gemeenschappelijke Regeling Drechtwerk
Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Het openbaar lichaam behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de sociale werkvoorziening en geeft in opdracht van de gemeenten uitvoering aan de in de wet en in deze regeling genoemde taken.
Openbaar belang	Mogelijk maken dat mensen met een arbeidshandicap kunnen werken naar vermogen.

Financieel belang	Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar tabel 1. De algemene bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van het aantal geplaatste werknemers, afkomstig uit de betreffende gemeente, op 1 januari van het boekjaar.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur door wethouder P.L. Paans.												
Deelnemende partijen	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.												
Kerncijfers	<table border="1"> <tr> <td>Jaarresultaat 2019</td> <td>€ 893.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>31-12-2019</td> <td>31-12-2018</td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 1.041.000</td> <td>€ 1.140.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 27.912.000</td> <td>€ 30.064.000</td> </tr> </table>	Jaarresultaat 2019	€ 893.000			31-12-2019	31-12-2018	Eigen vermogen	€ 1.041.000	€ 1.140.000	Vreemd vermogen	€ 27.912.000	€ 30.064.000
Jaarresultaat 2019	€ 893.000												
	31-12-2019	31-12-2018											
Eigen vermogen	€ 1.041.000	€ 1.140.000											
Vreemd vermogen	€ 27.912.000	€ 30.064.000											
Relatie met programma	6. Sociaal Domein												
Achtergrondinformatie	Ten opzichte van eerdere meerjarenramingen zijn de resultaten positiever, uit de begroting 2020 blijkt evenwel dat de tekorten van Drechtwerk na een tijdelijke daling de komende jaren zullen toenemen.												
Kleur stoplicht	Rood												
Sturingsarrangement	Actief												
Website	www.drechtwerk.nl												

Gemeenschappelijke Regeling Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede

6.	Gemeenschappelijke Regeling Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede
-----------	--

Vestigingsplaats	Hardinxveld-Giessendam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doel	Doel is het behartigen van de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten op het gebied van het in stand houden van de openbare verlichting van de gemeenten.		
Openbaar belang	Het beheren en in stand houden van de openbare verlichting.		
Financieel belang	Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen. De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een bedrag dat wordt berekend op basis van het aantal lichtobjecten, dat zich op het grondgebied van de gemeente bevindt.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur door wethouder C. de Ruiter.		
Deelnemende partijen	Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Krimpenerwaard*, Molenlanden, Papendrecht, Vijfheerenlanden. *Uittreding per 1-5-2020		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ 12.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 65.000	€ 85.000
	Vreemd vermogen	€ 247.000	€ 260.000
Relatie met programma	2. Verkeer, vervoer en waterstaat		
Achtergrondinformatie	Per 1 mei 2020 heeft uittreding plaatsgevonden van de gemeente Krimpenerwaard. Door uittreding van deze gemeente dient een afweging te worden gemaakt over de vaste personele bezetting. Als de basis op weer op orde is wordt de beschikbare capaciteit steeds meer projectmatig ingezet, waarbij de kosten kunnen worden doorberekend		

	aan de opdrachtgever. De ontwikkelingen zullen vanuit de gemeente gevolgd worden.
Kleur stoplicht	Oranje
Sturingsarrangement	Maatwerk
Website	www.bureau-ovl.nl

Gemeenschappelijke Regeling Vuilverwerking Dordrecht en omstreken (Gevudo)

7.	Gemeenschappelijke Regeling Vuilverwerking Dordrecht en omstreken (Gevudo)
Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Gevudo bezit 529 aandelen van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland te Alkmaar (HVC) en behartigt en coördineert de belangen van de deelnemende gemeenten richting HVC.
Openbaar belang	Afvalinzameling, - verwerking en straatreiniging.
Financieel belang	Gevudo is aandeelhouder in de HVC met 529 aandelen op een totaal van 2.914 (18,15%). Gevudo heeft met ingang van 2015 haar gemeenschappelijke regeling aangepast, zij is nu een 'houdstermaatschappij': zij voert geen operationele taken meer uit.
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door wethouder A.M.J.M. Janssen.
Deelnemende partijen	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden en Zwijndrecht.

Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€0	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 30.000	€ 30.000
	Vreemd vermogen	€ 536.000	€ 536.000
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 7. Volksgezondheid en Milieu		
Achtergrondinformatie	-		
Kleur stoplicht	Groen		
Sturingsarrangement	Passief		
Website	N.v.t.		

Stedin Groep

8.	Stedin Groep
Vestigingsplaats	Rotterdam
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doel	Stedin Groep zorgt voor een energienet in met name de Randstad aan particuliere en zakelijke klanten.
Openbaar belang	Energievoorziening

Financieel belang	De gemeente is voor 0,68% aandeelhouder. Voor het dividend wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.		
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) door wethouder P.L. Paans vertegenwoordigd.		
Deelnemende partijen	https://www.stedingroep.nl/aandeelhouders		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ 325.000.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 2.949.000.000	€ 2.699.000.000
	Vreemd vermogen	€ 4.340.000.000	€ 4.292.000.000
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning		
Achtergrondinformatie	Stedin staat voor forse investeringen als gevolg van de energietransitie. Dit zal resulteren in lagere toekomstige winstuitkeringen. Tot 2030 is een investering nodig van € 7 miljard. Om te kunnen voldoen aan een goede financieringsrating en dus voorkomen van onnodige financieringskosten is een kapitaalinjectie in het eigen vermogen nodig van € 750 miljoen tot € 1 miljard. Stedin wilt hiervoor aan haar aandeelhouder preferente aandelen uitgeven met een vast rendement. De ontwikkelingen zullen vanuit de		
Kleur stoplicht	Oranje		
Sturingsarrangement	Maatwerk		
Website	https://www.stedin.net/		

Bank Nederlandse Gemeenten NV

9.	Bank Nederlandse Gemeenten NV
----	-------------------------------

Vestigingsplaats	Den Haag	
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap	
Doelstelling	Kredietverlening aan de publieke sector	
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Financieel belang	De gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 6.318 aandelen. Het totaal aantal geplaatste aandelen bedraagt 55.690.720 aandelen.	
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AVA) vertegenwoordigd door wethouder P.L. Paans.	
Deelnemende partijen	De BNG bank is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.	
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ 163.000.000
	31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 4.887.000.000
		€ 4.991.000.000
	Vreemd vermogen	€ 144.802.000.000
		€ 132.518.000.000
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning	
Achtergrondinformatie	-	
Kleur stoplicht	Groen	

Sturingsarrangement	Passief
Website	www.bng.nl

Oasen NV

10.	Oasen NV		
Vestigingsplaats	Gouda		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Doel	Leveren van helder en betrouwbaar drinkwater		
Openbaar belang	Drinkwatervoorziening		
Financieel belang	De gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 29 van de 748 aandelen (3,9%). De aandelen hebben een nominale waarde van € 455 per aandeel. Er zijn 748 aandelen geplaatst bij de gemeenten in het verzorgingsgebied van Oasen NV. Dit komt ongeveer neer op ongeveer 1 aandeel per 1.000 inwoners. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) bestaat uit vertegenwoordigers van aandeelhoudende gemeenten.		
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt vertegenwoordigd in de aandeelhoudersvergadering door wethouder A.M.J.M. Janssen.		
Deelnemende partijen	https://www.oasen.nl/over-oasen/bedrijfsstructuur/aandeelhouders		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ 3.693.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 112.187.000	€ 108.494.000
	Vreemd vermogen	€ 168.537.000	€ 160.973.000

Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning
Achtergrondinformatie	-
Kleur stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief
Website	www.oasen.nl

Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden

11.	Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden
Vestigingsplaats	Dordrecht
Rechtsvorm	Binnen de ROM-D groep participeert gemeente Papendrecht direct in de: - naamloze vennootschap ROM-D holding (ROM-D Holding NV); - commanditaire vennootschap ROM-D Dordtse Kil III (ROM-D Dordtse Kill III CV).
Doel	Versterken en uitbouwen regionale economie.
Openbaar belang	Versterken en uitbouwen van de regionale economie door: uitgifte van kavels, ontwikkeling van bedrijventerreinen, revitalisering van bestaande bedrijventerreinen en promotie van de regio Drechtsteden, als vestigingslocatie voor bedrijven.
Financieel belang	De gemeente Papendrecht heeft een kapitaalbijbreng in - ROM-D Holding van € 150.000. - ROM-D Dordtse Kil III € 194.000. Het financiële risico omvat de kapitaalbijbreng van in totaal: € 344.000. Deze bijbreng bestaat uit aandelen in ROM-D Holding, respectievelijk deelname in het commanditair kapitaal van ROM-D Dordtse Kil III. De gemeente heeft binnen de ROM-D Holding N.V. een aandeel van 3% en in de ROM-D Kil III een aandeel van 2%.

Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) door wethouder P.L. Paans vertegenwoordigd.		
Deelnemende partijen	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, de Provincie Zuid-Holland en Rotterdam.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ -/- € 8.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 4.118.000	€ 4.126.000
	Vreemd vermogen	€ 2.162.000	€ 2.150.000
	Jaarresultaat 2019	€ 1.056.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 9.457.000	€ 10.389.000
	Vreemd vermogen	€ 8.921.000	€ 8.900.000
Relatie met programma	0. Bestuur en ondersteuning 3. Economie 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
Achtergrondinformatie	Na de evaluatie van het ruimtelijke economisch instrumentarium, waaronder de ROM-D, is de ambitie uitgesproken om de juridische structuur te vereenvoudigen. Dit wordt opgepakt met de uittreding van de BNG en de voorgenomen uittreding van de gemeente Rotterdam.		
Kleur stoplicht	Groen		
Sturingsarrangement	Passief		
Website	www.rom-d.nl		

Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer BV

12.	Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer BV		
Vestigingsplaats	Papendrecht		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Doel	Deelnemen in een besloten vennootschap die participeert als beherend vennootschap in een commanditaire vennootschap ter exploitatie van een fabriek gelegen op het terrein Slobbengors.		
Openbaar belang	Borging werkgelegenheid.		
Financieel belang	Gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 100% van de aandelen. Het financiële risico omvat de kapitaalinzet van in totaal € 18.000.		
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt vertegenwoordigd door wethouder P.L. Paans.		
Deelnemende partijen	Papendrecht		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ 2.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 17.000	€ 8.000
	Vreemd vermogen	€ 1.000	€ 13.000
Relatie met programma	0. Bestuur en ondersteuning 3. Economie		
Achtergrondinformatie	De impact van de coronacrisis op de civiele luchtvaart is groot, ook voor Fokker. Er zijn geen signalen van huurachterstanden. De ontwikkelingen worden gevolgd.		

Kleur stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief
Website	-

Recreatie en Cultuur holding BV

13	Recreatie en Cultuur holding BV		
Vestigingsplaats	Papendrecht		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Doel	Deelnemen in een besloten vennootschap die de exploitatie van Theater De Willem en de binnensportaccommodaties verzorgt.		
Openbaar belang	Borging voorzieningen op het gebied van sport en cultuur.		
Financieel belang	Gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 100% van de aandelen. Het financiële risico omvat de kapitaalinzet van in totaal € 450.000.		
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt vertegenwoordigd door wethouder C. de Ruiter.		
Deelnemende partijen	Papendrecht		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2019	€ 22.000	
		31-12-2019	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 472.000	€ 585.000
	Vreemd vermogen	€ 1.146.000	€ 1.076.000

Relatie met programma	5. Sport, Cultuur en recreatie
Achtergrondinformatie	<p>Met ingang van 2019 zijn op basis van de Wet Omzetbelasting diensten vrijgesteld die nauw samenhangen met de beoefening van sport of met lichamelijke opvoeding en die door instellingen worden verricht voor personen die aan sport of lichamelijke opvoeding doen. Medio 2020 heeft de belastingdienst ingestemd met het ingebrachte standpunt van het sportbedrijf, dat zij een winst beogende instelling is waardoor de genoemde vrijstelling buiten toepassing blijft.</p> <p>In de algemene vergadering van aandeelhouders van de Recreatie en Cultuur Holding B.V. (RCH) van 26 oktober 2020 is de financiële rapportage over de eerste drie kwartalen 2020 besproken. Het resultaat staat als gevolg van Covid-19 onder druk.</p> <p>De huidige tussenstand is een verlies van circa € 100.000 over de eerste negen maanden. De RCH maakt gebruik van de tijdelijke financiële regelingen Covid-19, waarmee de Rijksoverheid bedrijven helpt. Het effect van de in oktober genomen maatregelen is momenteel nog niet in te schatten. Afhankelijk van de omvang is de verwachting dat tekorten worden opgevangen binnen het weerstandsvermogen van de holding.</p>
Kleur stoplicht	Oranje
Sturingsarrangement	Maatwerk
Website	www.sportpapendrecht.nl www.theaterdewillem.nl

7. Bedrijfsvoering

Ontwikkeling organisatie

De gemeentelijke organisatie ontwikkelt zich in 2020 verder. Afdelingsgrenzen zijn ondergeschikt en er wordt in teams en opgavegericht gewerkt. De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor de strategische ondersteuning van het college van B&W en voor de integrale concern brede aansturing. Het managementteam is geeft leiding aan de teamleiders, heeft een strategische adviesrol ten aanzien van het college van B&W en is ambtelijk opdrachtgever van de verschillende programma's. Het managementteam neemt concern brede besluiten onder andere ten aanzien van de bedrijfsvoering en is gezamenlijk verantwoordelijk voor de organisatieontwikkeling.

Wat hebben we daarvoor gedaan:

De ontwikkeling van de organisatie is in 2020 verder gegaan. Helaas werden we onaangenaam verrast door de komst van corona. Hierdoor zijn veel fysieke bijeenkomsten niet doorgegaan en is vooral op het vlak van gedrag en vaardigheden minder snel ontwikkeld dan gehoopt. De nieuwe structuur is formeel van start gegaan in 2020 en alle posities zijn bezet. Op onderdelen zijn verbeteringen zichtbaar. Er zijn echter ook nieuwe vraagstukken, zoals het werken in een matrix organisatie en het werken met veel teams. In 2021 zal de organisatieontwikkeling worden geëvalueerd. In een raadsinformatiebrief is aandacht besteed aan de agenda organisatieontwikkeling voor 2021 en 2022.

Ontwikkeling HRM

De HRM-activiteiten in 2020 zijn gericht zijn op de nieuwe organisatie indeling, de ondersteuning van de nieuwe teamleiders en duurzame inzetbaarheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan:

De nieuwe organisatie indeling is gerealiseerd en in de uitvoering richting medewerkers gekoppeld met de uitvoering van de WNRA. Het leiderschapsprogramma, is ondanks de beperkte fysieke mogelijkheden, van start gegaan en heeft deels digitaal plaatsgevonden.

Personeel

Medewerkers moeten steeds meer de samenwerking zoeken met de samenleving, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Daarnaast verlangen inwoners ook kwaliteit van beleid en dienstverlening. Dit alles vraagt van medewerkers een andere inzetbaarheid, andere competenties, een andere manier van werken.

Als werkgever willen we een spiegel zijn van wat van een participatiemaatschappij wordt verwacht. Dit betekent dat ook in het HRM-beleid flexibiliteit, verantwoordelijkheid, ruimte maar ook respect en integer handelen belangrijke waarden zijn. Dit moet leiden tot zelfstandige, goed gekwalificeerde en tevreden medewerkers die flexibel en duurzaam inzetbaar zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan:

Corona heeft net als in veel andere organisaties het werken in 2020 sterk beïnvloed. Zowel in de wijze waarop het werk uitgevoerd moest worden maar ook met betrekking tot het welbevinden van medewerkers. Er is twee keer een medewerkersonderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van het werken in Coronatijd. De uitkomsten daarvan zijn o.a. besproken in de teamoverleggen. In vergelijking met andere gemeenten waren de uitkomsten in hoofdlijnen vergelijkbaar en op een aantal onderwerpen iets positiever.

Het ziekteverzuimpercentage is ook in 2020 laag: 3,87% en slechts licht gestegen ten opzichte van 2019 (3,63%). Voor vergelijkbare gemeenten (20.000 – 50.000 inwoners) was het percentage in 2019 (5,4%).

Wetgeving en flexibilisering

In de nieuwe cao 2019-2020 zijn naast salarisafspraken, afspraken vastgelegd ter uitvoering van nieuwe of vernieuwde wetgeving die per 1 januari 2020 gaat gelden. Meeste impact heeft de Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren, waarmee de ambtelijke status komt te vervallen en ook voor

overheidspersoneel het 'gewone' arbeidsrecht gaat gelden

De organisatie kan niet zonder inhuur van specifieke deskundigheid en extra capaciteit om alle taken op het gewenste moment uit te voeren. Om toekomstbestendig te zijn maar ook vanuit een goede uitvoering van de nieuwe wetgeving is wel een passend evenwicht van de capaciteitsinzet van eigen medewerkers en externe inhuur van belang.

Wat hebben we daarvoor gedaan:

WNRA

De implementatie van de WNRA is in 2020 afgerond. Voor alle medewerkers is de aanstellingsvorm omgezet naar een arbeidsovereenkomst op basis van het arbeidsrecht. Diverse rechtspositieregelingen zijn aangepast. De gemeente is akkoord gegaan met het oprichten van werkgeververenigingen voor de GR'n waaraan de gemeente deelneemt. Voor het personeel van die GR'n is de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties van toepassing.

Raamovereenkomst flexibele arbeid

Omdat de huidige raamovereenkomst een looptijd kende tot 1-1-2021 is in 2020 een nieuwe aanbesteding gestart voor een nieuwe raamovereenkomst flexibele arbeid. Naast kostenbesparing wordt met de raamovereenkomst ook beoogd de risico's die voortvloeien uit nieuwe en verscherpte wetgeving op dit terrein (o.a. DBA, WAB) te ondervangen. Ook is de aanbesteding gebruikt om via een Management Service Provider-systeem de deskundigheid op dit terrein te vergroten.

Flexibele inzet

Bij flexibiliteit gaat het om het aanpassingsvermogen van de organisatie met betrekking tot o.a. piekbelasting, specifieke deskundigheid en vervanging.

Gemeentelijke organisaties kunnen niet zonder inhuur van specifieke deskundigheid en extra capaciteit om alle taken op het gewenste moment uit te voeren. Dat laten ook landelijke cijfers zien. Het inhuurpercentage is voor 2020 berekend op 17,9% (kosten inhuur ten opzichte van de loonkosten, inclusief inhuurkosten). Dat is een vergelijkbaar percentage als vergelijkbare gemeenten (2019: inwonersklasse 20.000 – 50.000 18%).

Om toekomstbestendig te zijn is wel een passend evenwicht van de capaciteitsinzet van eigen medewerkers en externe inhuur van belang. Dat zoeken naar een passend evenwicht blijft een voortdurend aandachtspunt. Ook landelijk is er behoefte om het inhuurpercentage te verlagen (68% van de gemeenten), maar het percentage blijft hoog.

Regionale aanpak: Goed werkgeverschap

Vanuit 'Goed werkgeverschap' is regionaal een aantal thema's benoemd, die ook in 2020 verdere uitgewerkt gaan worden.:

- Belonen en waarderen en functiegebouw
- Mobiliteit / Faciliteren uitwisseling personeel
- Terugdringen ziekteverzuim

De krapte op de arbeidsmarkt en de behoefte aan nieuwe instroom ter ondersteuning van de organisatievernieuwing vraagt ook aandacht voor betere arbeidsmarktcommunicatie en professionalisering van de werving- en selectie instrumenten. Daarnaast is en wordt sterk ingezet op het (regionale) traineeprogramma met werving en behoud van jong talent. Het streven is dat de gemeentelijke organisatie voor die jongeren een boeiende en uitdagende werkomgeving is.

Wat hebben we daarvoor gedaan:

Vanuit de regionale samenwerking op HRM-gebied is naast de afronding van het WNRA-traject, gewerkt aan de implementatie van een nieuwe HR-systeem.

Er is een nieuw gezamenlijk traineeprogramma gestart waarbij voor Papendrecht twee nieuwe trainees beschikbaar zijn.

Het (regionale) ziekteverzuimbeleid is herzien. De voorbereiding voor een nieuw en daarbij aansluitend gezondheidsbeleid is gestart.

Ook in regionaal verband is er veel inzet geweest op het regelen van de gevolgen van Corona voor het personeel (zoals het veilig kunnen werken, het faciliteren van het thuiswerken en de uitvoering en aanpassen van arbeidsvoorwaardenregelingen).

Duurzame inzetbaarheid

Regionaal maar ook vanuit de nieuwe cao blijft duurzame inzetbaarheid een speerpunt. Beoogd wordt dat medewerkers voldoende in staat zijn hun werkzaamheden af te stemmen en aan te passen op de ontwikkelingen binnen de gemeentelijke organisatie. Daarnaast en in lijn daarmee zal er ruimte moeten zijn voor het tegemoetkomen aan wensen op het gebied van (loopbaan)ontwikkeling en moet er sprake zijn van een goede balans tussen werk, privé en zorg. Het is aan de medewerker zelf om de regie te nemen met een faciliterende rol voor de werkgever. Vanuit VNG en vakbonden wordt gewerkt aan een vitaliteitsbeleid.

Wat hebben we daarvoor gedaan:

Maatwerkafspraken

Drie medewerkers zijn in 2020 gebruik gaan maken van een maatregel in het kader van duurzame inzetbaarheid. Met twee medewerkers is een afspraak voor uitvoering per 1-1-2021. In totaal is met tien medewerkers een afspraak gemaakt, waarvan twee medewerkers inmiddels met pensioenontslag zijn. Het meest voorkomende arrangement is het minder gaan werken van medewerkers waarbij vanuit de gemeente, door het betalen van de werkgeverspremie, de pensioenopbouw gebaseerd blijft op de oorspronkelijke taakomvang.

Verjonging

Deel van het beschikbare budget is ingezet ter dekking van de loonkosten voortvloeiend uit het bestaande traineeprogramma (2019-2021). Ook heeft inzet plaatsgevonden bij het team wijkonderhoud ter ontlasting van oudere medewerkers.

Activiteiten

De kosten voor activiteiten ter ondersteuning van duurzame inzetbaarheid zijn beperkt gebleven. Een aantal medewerkers heeft gebruik gemaakt van begeleiding en/of ondersteunende testen als handvat voor duurzame inzetbaarheid.

Informatiemanagement en ICT

De gemeente Papendrecht streeft voor 2020 met het strategisch informatiebeleid naar een organisatie, die flexibel, schaalbaar en innovatief is. Dit informatiebeleid richt zich op de lokale situatie en past tegelijkertijd bij de regionale situatie. Om dit te kunnen bereiken, moeten de snijvlakken tussen ICT, informatievoorziening, geo-informatie, bestuurlijke processen en informatieveiligheid versterkt worden – om een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan een versterkte en flexibele organisatie.

Het afgelopen jaar heeft de gemeente Papendrecht op het gebied van informatiemanagement en ICT stappen gezet om verschillende doelen te bereiken. Nu willen we de ICT en informatiemanagement verder verdiepen en versterken, zodat deze ook in de toekomst duurzaam geborgd blijven.

Wat hebben we daarvoor gedaan:

In 2020 is een informatiemanager gestart waardoor de aandacht voor informatiemanagement structureel is geborgd. Het lokale informatiebeleidsteam is actief aan de slag gegaan met informatie en kennisuitwisseling en het versterken van de onderlinge banden. Ook is gestart met het opstellen van een nieuw informatiebeleidsplan dat in 2021 ter vaststelling aan het college zal worden aangeboden en ter kennisname aan de raad zal worden verstrekt. Veel tijd is besteed aan betrokkenheid en het leveren van input aan het regionale ICT Verandert programma. In dit programma zijn in 2020 met name voorbereidingen getroffen op de aanbestedingen en uitrol van onder andere Microsoft 365.

Door de gevolgen van de Corona-pandemie en de overdracht naar een nieuwe informatiemanager hebben we niet alle gestelde doelstellingen voor 2020 kunnen behalen en zijn niet alle maatregelen uitgevoerd. Wel is op alle vlakken voortgang geboekt, waarvan we in 2021 en volgende jaren profiteren.

Informatieveiligheid

De landelijke uitrol van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is een jaar opgeschoven. In 2019 hebben enkele gemeenten proef gedraaid met dit normenkader. Voor de overige gemeenten, waaronder Papendrecht, geldt dat de horizontale en verticale verantwoording over 2019 nog op basis van Baseline Informatiebeveiliging Gemeente (BIG) zal plaatsvinden. De zelfevaluatie en de audit

zullen uiterlijk 15 juli 2020 zijn afgerond (Zie ook schema's).

Eind 2019 is er gestart met een nieuw regionaal informatiebeveiligingsbeleid. Dit zal begin 2020 ter informatie/ voor besluitvorming aan de raad worden aangeboden. De BIO en het nieuwe regionale informatiebeveiligingsbeleid hebben invloed op de lokale beleidsdocumenten. In 2020 zal actualisatie van het lokale informatiebeleidsplan, het tactische - en het operationele beveiligingsplan moeten plaatsvinden.

Bekendheid met dreigingen en risico's binnen de gehele organisatie is essentieel. Er is continue aandacht nodig voor wat de impact is op de werkprocessen en producten. Met de invoering van het klant-, zaak- en archiefsysteem (Inproces) en een procesmanagementtool worden handvatten geboden om de risicobereidheid (risk appetite) te bepalen.

Landelijk zijn met de BIO ook de 10 principes voor informatiebeveiliging aangenomen.

De principes zijn als volgt:

- Bestuurders bevorderen een veilige cultuur.
- Informatiebeveiliging is van iedereen.
- Informatiebeveiliging is risicomanagement.
- Risicomanagement is onderdeel van de besluitvorming.
- Informatiebeveiliging behoeft ook aandacht in (keten)samenwerking.
- Informatiebeveiliging is een proces.
- Informatiebeveiliging kost geld.
- Onzekerheid dient te worden ingecalculeerd.
- Verbetering komt voort uit leren en ervaring.
- Het bestuur controleert en evalueert.

Binnen de (programma)begroting is hiervoor nog onvoldoende aandacht. In 2020 moet duidelijk worden welke doelstellingen en risk appetite de gemeente hanteert. Middelen en capaciteit zullen op basis van de BIO moeten worden geborgd.

Wat hebben we daarvoor gedaan:

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid(BIO) is het normenkader waarop over 2020 zowel de horizontale als de verticale verantwoording dient plaats te vinden. De zelfevaluatie en de audit zullen voor 15 juli 2021 zijn afgerond. De resultaten van de zelfevaluatie 2019, op basis van het oude normenkader, is 2 juli 2020 aan de raad aangeboden.

Parallel aan de zelfevaluatie 2020 heeft de actualisatie van het regionale informatiebeveiligingsbeleid op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) plaatsgevonden. Het regionale strategisch informatiebeveiligingsbeleid Drechtsteden is door het college vastgesteld en ter kennisgeving aan de raad aangeboden. In het beleid zijn ook de 10 bestuurlijke principes en de 10 gouden regels opgenomen.

De Europese maand van de informatiebeveiliging (oktober) heeft zowel landelijk, regionaal als lokaal aandacht gehad. Regionaal heeft het geleid tot de Weken van de Informatiebeveiliging, Privacy en Integriteit (WIPI) met als thema ALERT.....OVERAL!!!

De coronacrisis maakt dat we sinds het afgelopen jaar voor onze veiligheid meer dan ooit in een digitale samenleving leven. Een 'nieuw normaal' waar een sterke digitale overheid een cruciale voorwaarde is. Door de coronacrisis heeft digitalisering noodgedwongen een sprong gemaakt. Kansen en risico's van de digitale samenleving worden uitvergroot. Bij het thuiswerken in toch soms moeilijke omstandigheden is alertheid zeker geboden. Soms onbewust kunnen vervelende situaties ontstaan en wat doe je dan.

In oktober 2020 zijn de medewerkers met digitale sessies en dagelijkse berichten op intranet in de gelegenheid gesteld hun bewustzijn over privacy, integriteit en informatiebeveiliging te verhogen. Op onze website hebben we ons Coordinated Vulnerability Disclosure beleid geplaatst, waarin wordt opgeroepen zwakke plekken in onze systemen te melden. Dit geldt natuurlijk ook voor zwakke plekken op het gebied van informatiebeveiliging, privacy en integriteit in onze processen. MELDEN LOONT! De (digitale) weerbaarheid is zo sterk als de zwakste schakel.

Bekendheid met dreigingen en risico's binnen de gehele organisatie is essentieel. Er is continue aandacht nodig voor wat de impact is op de werkprocessen en producten. Lokaal is de e-bewustzijn training verplicht gesteld en regionaal wordt informatie over (landelijke) issues en dreigingen gemonitord. De CISO deelt deze informatie met de gemeentesecretaris.

Corona heeft er toe geleid dat het regionaal periodiek informatiebeveiligingsoverleg (PIO-D) digitaal heeft plaatsgevonden. De verdieping van de regionale samenwerking is, mede door corona en onderbezetting bij de andere gemeenten, tot het minimum beperkt gebleven.

Met de invoering van het klant-, zaak- en archiefsysteem (Inproces) en een procesmanagementtool worden handvatten geboden om de risicobereidheid (risk appetite) te bepalen. In 2020 is een voorzichtige start gemaakt met de risicoanalyses op de reeds bestaande processen en systemen. Bij nieuwe processen of aankopen is dit inmiddels geborgd in zowel het storyboardproces(aanschaf nieuwe applicaties/systemen) en het inkoopproces.

De implementatie van dit risico gestuurd werken zal in 2021 nog veel aandacht vragen. Dat informatiebeveiliging de komende tijd veel aandacht blijft vragen blijkt ook uit de zelfevaluatie, de bijna dagelijkse krantenkoppen en de rapporten van de NCSC(Nationaal Cyber Security Centrum) en IBD(informatiebeveiligingsdienst).

Bezwaarschriften, klachten en WOB

De afgelopen jaren is de inzet van mediationvaardigheden bij afhandeling van bezwaarschriften en klachten gemeengoed geworden. Toch blijft altijd een deel over dat op formele wijze wordt afgedaan. Het aantal verzoeken op grond van Wet openbaarheid van bestuur is de afgelopen periode sterk verminderd. Daarbij zien we een (kleine) verschuiving van vermoedelijke misbruikers naar verzoeken op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming.

De verwachting is dat in 2020 de Wet open overheid (Woo) van kracht wordt, die de Wet openbaarheid van bestuur vervangt (Wob). Deze nieuwe wet heeft tot doel om overheden transparanter te maken. De wet stelt regels op over toegankelijkheid en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De kern van de wet is dat overheidsorganisaties verplicht zijn om meer categorieën documenten actief openbaar te maken. Daarbij gaat het in ieder geval om informatie over het beleid, inclusief de voorbereiding, uitvoering, naleving, handhaving en evaluatie. Dit implementatie van deze wet zal de nodige tijd vergen.

Wat hebben we hiervoor gedaan:

In 2020 zijn vijf verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) ingediend. Vier verzoeken zijn gehonoreerd, maar in twee gevallen was verder geen informatie aanwezig. Een verzoek is niet in behandeling genomen omdat deze niet aan de indieningsvereisten voor een Wob verzoek voldeed. In 2020 zijn geen gevallen van misbruik van de Wob bekend.

Ten aanzien van het aantal klachten zien we in 2020 een verdere daling. Hoewel in totaal 25 klachten in de klachtenbak van KZA Inproces terecht kwamen, bleek het maar in twee gevallen om een klacht in de zin van de Algemene wet bestuursrecht te gaan (bejegeningklachten). De overige 'klachten' bleken meldingen openbare ruimte te zijn waarbij mensen via de website het verkeerde formulier hadden ingevuld. Ondanks dat het aantal klachten sterk is afgenomen, zien we wel een verharding in de opstelling van mensen die een klacht indienen en daarmee toenemende belasting op het ambtelijk apparaat. Men wil vaak niet meer met elkaar in goed gesprek om 'de zaak' op te lossen. Daarbij is vaak sprake van kwesties tussen bureaus.

In 2020 zijn in totaal 29 bezwaarschriften ontvangen. In totaal zijn 54 bezwaarschriften afgedaan in 2020 (daarbij een groot aantal uit 2019 over afvalcontainers). In totaal zijn zes zaken nog niet afgedaan aan het einde van 2020. In 2020 zijn negen zaken door de bezwarencommissie behandeld. Het overgrote deel is via ambtelijk horen afgedaan (dit levert veel tijdswinst op). Zeven bezwaarschriften zijn gegrond verklaard, het overige deel is ingetrokken, niet-ontvankelijk of ongegrond verklaard.

Veilige Publieke Taak (VPT)

Agressie tegen medewerkers met een publieke taak is een maatschappelijk probleem in Nederland. In de huidige samenleving zijn twee processen zichtbaar: maatschappelijke verzuivering (lomp, brutaal en

onbeschaafd gedrag) en maatschappelijke verharding (minder solidariteit en medeleven voor anderen).

Een aantal jaar geleden is het programma Veilige Publieke Taak gestart door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Met dit programma wil de minister bereiken dat de overheid, werkgevers en medewerkers hun verantwoordelijkheid nemen om agressie en geweld terug te dringen en respect te herwinnen. Werkgevers en medewerkers met een publieke taak moeten deze taak op een veilige en respectvolle manier kunnen uitvoeren. Dit betekent dat medewerkers burgers met respect tegemoet treden en ditzelfde terug mogen verwachten.

In de gemeente Papendrecht is in 2002 een Agressieplan opgesteld. Dit plan is echter sterk verouderd en niet ingespeeld op recente maatschappelijke ontwikkelingen. Om die reden wordt in 2020 het project VPT opgepakt.

Integriteit

De gemeente is wettelijk verplicht tot het voeren van een integriteitbeleid. Reeds in 2015 is een totaalpakket aan regionale integriteitregelingen vastgesteld. Hiermee is een basis gelegd voor het voeren van een gemeenschappelijk integriteitbeleid binnen de organisaties in het netwerk op grond van gedeelde normen en waarden. Gemeente Papendrecht voert integriteitbeleid met aandacht voor zowel de ambtelijke organisatie als politieke organen. Voor 2020 staat het onderhouden van het moreel beraad op de agenda, daarmee wordt meer bewustwording gecreëerd van mogelijke dilemma's en wordt moresprudentie gemaakt: het duiden van grijs naar zwart of wit: 'zo doen we dat hier'.

Wat hebben we hiervoor gedaan:

In 2020 volgden de medewerkers geen training in het moreel beraad. Door Corona was het niet mogelijk om fysiek een training te organiseren. Bij deze training is het gesprek over dilemma's en vraagstukken waar men in de eigen werkpraktijk tegen aan loopt erg belangrijk, dat leent zich minder voor een digitale opzet. Regionaal is de training morele oordeelsvorming wel een aantal maal via digitale weg aangeboden (Teams), maar ook hier werd dit met name door de trainers als een beperking gezien.

Vertrouwenspersoon

De gemeente Papendrecht heeft drie (gecertificeerde)vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen en integriteit. In navolging van het regionale integriteitbeleid wordt hier ook ingezet op regionale samenwerking. De vertrouwenspersonen hebben zitting in een intervisiegroep in de regio en kunnen elkaar in bijzondere gevallen ook vervangen. Medewerkers die grensoverschrijdend gedrag ervaren, kunnen deze vertrouwenspersonen op vertrouwelijke basis benaderen voor een luisterend oor, advies en bijstand. De vertrouwenspersoon is er in de eerste plaats voor opvang en begeleiding van medewerkers die ongewenst gedrag (hebben) ervaren. Daarnaast zijn zij binnen de organisatie ook van betekenis voor de voorlichting over grensoverschrijdend gedrag en voor gevraagd en ongevraagd advies aan het management over het stellen en handhaven van gedragsnormen.

De vertrouwenspersoon heeft een geheimhoudingsplicht en een intern verschoningsrecht. Hij is alleen verantwoording schuldig aan het hoogste gezag van de organisatie en legt geen inhoudelijke verantwoording af aangaande individuele gevallen.

Wat hebben we hiervoor gedaan:

Het 'instituut' vertrouwenspersoon is in Papendrecht en de regio goed ingebed. In 2020 zijn opvallend weinig meldingen geweest. Of dit relatie heeft met Corona is niet te zeggen, het medewerkers onderzoek kan hierin misschien duidelijkheid geven. In 2020 zijn vijf oriënterende gesprekken met de vertrouwenspersoon gevoerd. Uit deze gesprekken zijn verder geen officiële meldingen richting de organisatie voortgekomen. Een gesprek met de vertrouwenspersoon is voor veel melders vaak voldoende om mee verder te kunnen.

Juridische kwaliteitszorg

2020 staat in het teken van de digitale overheid. Dit betreft onder andere voorbereiding van de invoering van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, (op grond waarvan de inwoners alle formele verzoeken aan de overheid digitaal moeten kunnen indienen) en de wijziging van de Wet

elektronische bekendmaking (die uitbreiding bevat van de verplicht digitaal bekend te maken besluitvorming). Verder blijft de Algemene verordening gegevensbescherming (waaronder informatieveiligheid) (AVG) onverminderd grote aandacht vragen.

In het kader van de organisatie ontwikkeling worden de teamleiders verantwoordelijk voor het voldoen van hun werkprocessen aan de AVG, waar na risico analyses mogelijk maatregelen getroffen dienen te worden. Dit is ook gekoppeld aan het nieuwe klant-, zaak- en archiefsysteem. Een verdere slag zal gemaakt moeten worden met het sluiten van verwerkersovereenkomsten, ook binnen de regionale dienstverlening. Wat betreft contractbeheer wordt bekeken of een koppeling met de financiële systemen mogelijk is. Betreffende de aansprakelijkstelling van Chemours zullen in 2020 na zorgvuldig onderzoek ook stappen gezet worden. De accounthoudersrol richting het Juridisch kenniscentrum van het SCD krijgt aandacht in het kader van verbeterde dienstverlening. De regionale samenwerking op gebied van privacy en juridisch control levert zijn vruchten op en zal in 2020 worden voortgezet.

Wat hebben we hiervoor gedaan:

Digitale Overheid

In 2020 is in het kader van de digitale overheid de implementatie van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer aangepakt. Zo zijn de technische mogelijkheden ingericht dat inwoners formele verzoeken aan de overheid digitaal via een webformulier kunnen indienen. Ten behoeve van de voorbereiding van de implementatie van de Wet elektronische publicaties is een regionale projectgroep opgestart. Zowel een juridische als technische insteek is vereist, waarbij het doel is de binnenkort verplichte digitale bekendmakingen en publicaties op termijn automatisch te laten verrichten.

AVG

Het bewustzijn van de AVG is bij medewerkers duidelijk gegroeid, o.a. na diverse voorlichtings- en instructiesessies door het taakveld, hetgeen resulteerde in meer adviesvragen op dit terrein. Verder werden er meer processen op AVG aspecten doorgelicht, wat leidde tot het uitvoeren van meerdere diepgaande risico analyses. Veel inzet is wat dat betreft gepleegd op het proces "huisbezoek ouderen", dat zowel qua proces als qua risico's geheel opnieuw bekeken moest worden. In regionaal verband heeft een actualisatie van alle plannen van aanpak op AVG onderdelen plaatsgevonden. Verder zijn ook het privacybeleid en de privacyverklaring geactualiseerd en zijn werkinstructies gemaakt voor de behandeling van verzoeken van betrokkenen. In 2020 zijn twee formele verzoeken van betrokkenen ingediend, waarbij de indruk bestaat dat het hier niet ging om inhoudelijk geïnteresseerde aanvragers.

Diversen

Het complexe dossier "Aansprakelijkstelling Chemours" is na diepgravend onderzoek in 2020 nu zodanig ver uitgediept dat op korte termijn overgegaan kan worden tot het daadwerkelijk zetten van serieuze juridische stappen. Met betrekking tot het bedrijf "Rivierendriesprong" was in 2020 onverminderde inzet noodzakelijk, waarbij diverse rechtszaken lopen en coördinatie vereist was. De regionale transitie van de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden en de Corona pandemie hebben de nodige inzet van het taakveld gevergd. Met als trekker het Juridisch Kenniscentrum werd in 2020 onderzocht of er een regionale commissie bezwaarschriften opgericht kan worden, die in de plaats komt voor alle individuele commissies.

Meer en minder kosten corona

Meer en minder kosten corona

Coronagerelateerde cijfers Jaarrekening 2020 (x € 1.000)						
		Meer- lasten	Meer- baten	Niet- gerealiseerde lasten	Niet- gerealiseerde baten	Saldo
Taakvelden						
Taakveld 0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING						
0.1	Bestuur	20		58		38
0.2	Burgerzaken	7		4		-3
0.4	Overhead	277		277		0
Taakveld 1. VEILIGHEID						
1.2	Openbare orde en veiligheid	4		92		88
Taakveld 2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT						
2.1	Verkeer en vervoer	28				-28
2.2	Parkeren	13			40	-53
Taakveld 3. ECONOMIE						
3.1	Economische ontwikkeling				73	-73
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5				-5
Taakveld 4. ONDERWIJS						
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	39			5	-44
Taakveld 5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE						
5.2	Sportaccommodaties	26	20		20	-26
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	7		103		96
Taakveld 6. SOCIAAL DOMEIN						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie			138	21	117
6.2	Wijkteams			56		56
6.3	Inkomensregelingen	4.655	4.655			
6.4	Begeleide participatie	130				-130
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	20				-20
Taakveld 7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU						
7.3	Afval	150				-150
7.4	Milieubeheer	13				-13
Totaal taakvelden		5.394	4.675	728	159	-150

Wij hebben de taakvelden doorgelopen en bekeken waar heel concreet en duidelijk sprake is van een direct corona-effect. De opgave is niet limitatief omdat het soms ook een combinatie van allerlei oorzaken is waardoor de afwijking tussen de begroting en werkelijkheid ontstaat. Het onderscheid corona en anderszins is in die gevallen niet goed te duiden. Zie hiervoor ook de verschillenanalyse per taakveld.

In bovenstaande tabel zijn alleen de door ons aan te geven direct aanwijsbare corona-effecten opgenomen.

Toelichting op bovenstaande tabel

Taakveld 0 Bestuur en ondersteuning

De hogere kosten op bestuur zitten voornamelijk in de kosten voor aanschaf en onderhoud software voor digitaal vergaderen en de kosten voor de Coronamonitor. De niet gerealiseerde lasten betreffen voor het grootste gedeelte het niet doorgaan van het participatietraject € 38.000 en daarnaast ook het niet doorgaan van de raadsconferentie en het scholingsplan van de gemeenteraad.

De meerkosten bij burgerzaken betreffen het voorbereiden van de coronaproof verkiezingen. De lagere lasten bij burgerzaken worden verklaard door lagere kosten voor bijeenkomsten naturalisaties.

De meerkosten op overhead hebben betrekking op inhuur van extra personeel voor bijvoorbeeld handhaving, beveiliging maar ook het aanschaffen van persoonlijke beschermingsmiddelen, desinfectie, vloerstickers etc.

De niet gerealiseerde lasten van de overhead betreffen over het algemeen het niet doorgaan van evenementen, minder uitgaven aan organisatie ontwikkeling, minder externe uren in de buitendienst door aangepaste werkschema's en door het vele thuiswerken zijn ook diverse kosten in de facilitaire, - en huisvestingsfeer niet gemaakt.

Taakveld 1 Veiligheid

De meerkosten die hier vermeld worden betreffen de kosten voor kleding, maaltijden en overwerk van de handhavers.

De lagere lasten hebben betrekking op de controles op het gebied van huisvesting die in 2020 bijna

niet mogelijk waren door het coronavirus. Ook op het gebied van ondermijning hebben veel activiteiten niet plaatsgevonden.

Taakveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Verkeer en vervoer heeft met name hogere kosten door het aanbrengen van markeringen en bewegwijzering.

De hogere kosten voor parkeren zitten met name in de zondagsopeningen en de schoonmaakwerkzaamheden die hieruit voortkomen. De niet gerealiseerde baten betreffen de korting die BIZ heeft gekregen op de bijdrage voor betaald parkeren.

Taakveld 3 Economie

De lagere baten komen door de kwijtschelding van huur aan panden aan de Veerpromenade, Westeind, Erasmusplein en de Veerweg.

De 'meerlasten' betreft de hogere rentelasten doordat het bedrijventerrein Land van Matena niet is verkocht.

Taakveld 4 Onderwijs

De hogere kosten bij dit taakveld hebben twee verklaringen. Als eerste de continuïteitsbijdrage voor het leerlingenvervoer en daarnaast de compensatie eigen bijdrage, ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag.

De lagere baten betreffen het kwijtschelden van huur aan Versnel-Kemper Balletschool en Reveles ZONSchool.

Taakveld 5 Sport, cultuur en recreatie

De hogere baten ontvangen Rijksvergoeding en niet gerealiseerde baten niet ontvangen huren van sportverenigingen zijn aan elkaar gekoppeld, dit betreft de Rijksregeling voor kwijtschelden van huren sportverenigingen.

De hogere kosten betreffen de compensatie sportcentrum voor de huren van accommodaties die niet vallen onder de Rijksregeling kwijtschelding huur sportverenigingen.

De hogere kosten bij cultuur betreffen diverse kleinere uitgaven waarvan de grootste een bijdrage voor de stichting Cultuureducatie is € 4.000.

Het niet doorgaan van evenementen binnen taakveld cultuur levert lagere kosten op ter grootte van € 103.000.

Taakveld 6 Sociaal domein

De minderkosten bij taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie zijn ontstaan door het niet doorgaan van evenementen dan wel in beperkte vorm digitaal € 10.000; Inspecties kinderopvang € 32.000; onderwijs- en jeugdagenda € 12.000; Algemene voorzieningen en jeugd € 84.000.

De niet gerealiseerde baten betreffen het kwijtschelden van huur van de Volksuniversiteit en de Stichting Cultuureducatie.

Bij taakveld 6.2 wijkteams is de onderbesteding ontstaan door vertraging of het later opstarten van projecten.

Taakveld 6.3 inkomensregelingen betreft de uitvoering van de TOZO regeling. De 'meerlasten' en 'meerbaten' zijn hier dus gelijk aan elkaar.

Onder taakveld 6.4 begeleide participatie is de compensatie van het omzetverlies 2020 WSW opgenomen vanuit de voorlopig jaarrekening 2020 SDD.

Bij taakveld 6.72 maatwerk dienstverlening 18- is rekening gehouden met de meerkosten jeugd zoals opgenomen in de voorlopige rapportage SOJ.

Taakveld 7 Volksgezondheid en milieu

Voor taakveld 7.3 afval is een bedrag van € 150.000 opgenomen vanwege de corona opruimwoede.

Bij taakveld 7.4 milieubeheer zijn handhavingskosten OZHZ naar aanleiding van de APV noodverordening corona opgenomen. Dit bedrag zit in de eindafrekening.

Bestemmingsreserve Corona

Bij de tweede concernrapportage 2020 is besloten de compensatie van het Rijk via de algemene uitkering te storten in de bestemmingsreserve corona. Hierbij is tegelijkertijd de afspraak gemaakt dat

de bestemmingsreserve pas wordt aangesproken wanneer de lasten niet via de totale reguliere begroting kunnen worden opgevangen.

Over 2020 hebben wij in totaal een bedrag ontvangen van € 1.002.000. Hiervan hebben wij bij de eerste concernrapportage een bedrag van € 90.000 besteed. Per saldo bedraagt de bestemmingsreserve corona per 31-12-2020 € 912.000. De meerkosten en lagere opbrengsten hebben wij niet in mindering gebracht op de bestemmingsreserve, maar opgevangen binnen de reguliere begroting. Zie ook de verschillenanalyses hiervoor.

In de september – en decembercirculaire 2020 en maartbrief 2021 compensatiepakket coronacrisis mede overheden 2021: verdeling over gemeenten is bekend gemaakt dat er voor 2021 een rijksvergoeding corona beschikbaar komt voor een bedrag van € 1.016.000. Dit bedrag zal worden meegenomen bij de eerste concernrapportage 2021 en worden gestort in de bestemmingsreserve coronacrisis. In totaal ontvangt de gemeente Papendrecht over 2020 en 2021 een bedrag van € 2.018.000.

Op dit moment werken wij aan een coronabegroting waar op basis van concrete voorstellen en gekoppeld aan doelstellingen duidelijk wordt hoe wij de incidentele coronamiddelen gaan inzetten of al hebben ingezet. De plannen en initiatieven worden nog uitgewerkt. Tegelijkertijd zullen we rekening houden met de claims die mogelijk nog door de verbonden partijen op dit budget worden gelegd. Wij zullen u hierover nader informeren en dit betrekken bij de Concernrapportages 2021.

Rapportage interbestuurlijk toezicht

Rapportage interbestuurlijk toezicht

Financiën		TOELICHTING																						
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2021 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2022-2025		Het begrotingsjaar 2021 is sluitend. Ombuigen van het meerjarig tekort vraagt moeilijke keuzes. Deze bezuinigingsopgave kan de gemeente niet met alleen aanpassing van lokaal beleid opvangen. Samen met andere gemeenten en verbonden partijen, moeten keuzes worden gemaakt. Er loopt op dit moment een intensief ombuigingsproces om de meerjarenbegroting (minimaal voor 2022 en mogelijk 2023) structureel sluiten te krijgen. Daarna wordt verder gewerkt om de andere jaren tot en met 2025 en verder structureel sluitend te krijgen.																						
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	ja																							
Ruimtelijke ordening		TOELICHTING																						
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.		Op 18 februari 2021 is het plan van aanpak omgevingsplan versie 1.0 vastgesteld. Dit omgevingsplan beslaat een gedeelte van het centrum en de woonwijk Wilgendonk. Voor wat betreft de activiteiten is gekozen voor bouwen, gebruik, milieubelastende activiteiten en evenementen. De beoogde vaststelling is voorzien in het eerste kwartaal van 2022. Vervolgens zal tot aan 1 januari 2030 regelmatig een vervolg versie van het omgevingsplan worden vastgesteld zodat niet alleen het plangebied steeds verder wordt vergroot naar een compleet gebiedsdekkend plan maar ook alle activiteiten zijn opgenomen naar een volwaardig omgevingsplan voor de gemeente Papendrecht. Mochten er nog onvolkomenheden in het huidige planologische regime worden aangetroffen ten opzichte van het provinciale beleid dan zullen deze worden aangepast in het omgevingsplan.																						
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	nee																							
Omgevingsrecht		TOELICHTING																						
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken zijn tijdig een beleidsplan VHT (vóór 15 mei 2020), het uitvoeringsprogramma (vóór 1 februari 2020) en de evaluatie (vóór 1 mei 2020) vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland.		Voor de bouw- en woningtoezichtstaken is door het college een uitvoeringsprogramma 2021 vastgesteld en een jaarrapportage 2020 vastgesteld. Beide documenten zijn bekend gemaakt aan de gemeenteraad en worden aansluitend gedeeld met de provincie Zuid-Holland. De gemeenteraad heeft in maart 2018 het integraal VHT beleid Leefbaarheid & Veiligheid 2018-2021 vastgesteld. Dit beleid zal in 2022 worden herzien. Voor de milieutaken bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is door het college de 'Nota VTH beleid gemeentelijke taken Zuid-Holland Zuid 2018 – 2022 uitvoeringskaders en strategieën voor Wabo-taken vergunningverlening, toezicht en handhaving in Zuid-Holland Zuid' vastgesteld. Ook voor milieu wordt een jaarprogramma 2021 vastgesteld en een jaarrapportage 2020 vastgesteld. Deze documenten worden bekend gemaakt aan de gemeenteraad en aansluitend gedeeld met de provincie Zuid-Holland: Egbert van Laar (Beleidsmedewerker Externe Veiligheid en Interbestuurlijk Toezicht), Im.van.laar@pzh.nl																						
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	nee																							
Monumentenzorg		TOELICHTING																						
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten		Monumenten en cultuurhistorie Papendrecht zet in op behoud van het cultuurhistorisch karakter van monumenten en beeldbepalende gebouwen. Bij aanpassingen aan monumenten en beeldbepalende gebouwen geldt dat de historische context zoveel als mogelijk gerespecteerd wordt. Voor het welstandsbeleid betekent dit dat bij enkele gebieden extra aandacht wordt gevraagd voor monumenten en beeldbepalend panden. Sinds 2013 beschikt de gemeente over een integrale welstandscommissie, waaraan ook leden voor de advisering over monumenten zijn toegevoegd.																						
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	nee																							
Archief- en informatiebeheer		TOELICHTING																						
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde		Het archiefbeheer en informatiebeheer zijn op orde. Aandachtspunt is nog het al dan niet instellen van een Strategisch Informatieoverleg waarvoor de gemeentearchivaris is verzocht om advies. In het definitieve verslag van de gemeentearchivaris wordt dit onderschreven. Dit verslag zal binnenkort ter vaststelling aan het college van B&W worden aangeboden.																						
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	nee																							
Huisvesting Vergunninghouders		TOELICHTING																						
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Gevraagde informatie</th> <th>Stand van zaken</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar (doorhalen w at niet van toepassing is)</td> <td>Achterstand van 7</td> </tr> <tr> <td>Fase interventieladder op 1 januari</td> <td>afspraken maken</td> </tr> <tr> <td>Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar (doorhalen w at niet van toepassing is)</td> <td>Voorsprong van 3</td> </tr> <tr> <td>Fase interventieladder op 1 juli</td> <td>taakstelling gerealiseerd</td> </tr> <tr> <td>Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar (doorhalen w at niet van toepassing is)</td> <td>Voorsprong van 12</td> </tr> <tr> <td>Fase interventieladder op 31 december</td> <td>taakstelling gerealiseerd</td> </tr> </tbody> </table>	Gevraagde informatie	Stand van zaken	Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar (doorhalen w at niet van toepassing is)	Achterstand van 7	Fase interventieladder op 1 januari	afspraken maken	Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	10	In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	20	Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar (doorhalen w at niet van toepassing is)	Voorsprong van 3	Fase interventieladder op 1 juli	taakstelling gerealiseerd	Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	12	In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	21	Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar (doorhalen w at niet van toepassing is)	Voorsprong van 12	Fase interventieladder op 31 december	taakstelling gerealiseerd
Gevraagde informatie	Stand van zaken																							
Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar (doorhalen w at niet van toepassing is)	Achterstand van 7																							
Fase interventieladder op 1 januari	afspraken maken																							
Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	10																							
In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	20																							
Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar (doorhalen w at niet van toepassing is)	Voorsprong van 3																							
Fase interventieladder op 1 juli	taakstelling gerealiseerd																							
Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	12																							
In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	21																							
Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar (doorhalen w at niet van toepassing is)	Voorsprong van 12																							
Fase interventieladder op 31 december	taakstelling gerealiseerd																							
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	nee	<p style="text-align: center;">Toelichting</p> <p>Eventueel korte bondige toelichting</p>																						

